

"הם צריכים להיות עבדי ה',
במקום לשרת בצבא"
(הרבי הרי"צ)

לֹא יֵצֵא בְּצֶבֶא

שלילת גיוס בני ישיבות לעבודת הצבא
בדברי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

.....

פתח דבר

הננו להוציא לאור את הקונטרס "לא יצא בצבא"¹, והוא ליקוט דברי כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח בענין שלילת גיוס בני ישיבות לעבודת הצבא היל"ת.

הקונטרס נחלק לשלושה פרקים:

א. דעת תורה והלכה – בו יובא לקט מראי מקומות מתורתנו הקדושה, המשמשים כיסוד וכבסיס לדברי הרבי בנידון.

ב. דברי נשיא הדור – בו יובא לקט מהתייחסויות הרבי (בשיחות, אגרות קודש ומענות פרטיים), בהם שולל בחריפות את המחשבה בדבר גיוס בני ישיבות לעבודת הצבא.

ג. תורתו אומנותו – בו יובא לקט מדברי הרבי כי עיקר עניינו של תמים הוא לימוד התורה. ואשר דרישה זו מכל תמים, מתמשכת היא ללא הפסק כלל עד שנתיים שלוש – לכל הפחות – לאחר הנישואין.

בתור הוספה – תחת הכותרת "כבר היה לעולמים" – הבאנו סקירה מרתקת מזמנים עברו, ובה תיאור גזרת הגיוס לצבא רוסיה הצארית והסובייטית שריחפה בשעתה מעל ראשי תלמידי התמימים; סיפורים שמימיים על קבלת ה'פטור' המיוחד וכן לקט מאגרות כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ נ"ע בנידון.

כאן המקום להבהיר כי השיחות המובאות בקונטרס זה הינן בלתי-מוגהות, וחלקן אף תורגמו על-ידינו ללה"ק בתרגום חפשי, ללא אחריות כלל וכלל.

.

ידוע הוא המהלך של השלטון בארה"ק בזמן האחרון לחוקק חוק המחייב לגייס את בחורי הישיבות לעבודת הצבא היל"ת, וכבר עבר החוק בקריאה ראשונה בכנסת, ובכוונתם להשלים את החקיקה בזמן הקרוב ביותר.

אמנם ראשי הישיבות בהוראת האדמו"רים והפוסקים הורו לכלל תלמידיהם שלא להתגייס, אפילו אם צעד זה יהיה כרוך במאסר.

אולם בחורי הישיבות הנוסעים ושנסעו בשנים עברו ל'קבוצה' בבית חינו, מצבם מבחינה חוקית חמור יותר, כיוון שלפני הנסיעה חתמו שהם מוותרים על מעמד 'בן ישיבה', ועל כן יש חשש כבד שבהגיע תלמידי 'קבוצה' ה'תשע"ג לארה"ק יגייסום מיד בעל כרחם לצבא,

(1) ע"פ לשון כ"ק אד"ש מה"מ במכתבו בנידון (אג"ק ח"כ עמ' שיז. מובא להלן עמ' 23), מיוסד על לשון הפסוק (דברים כד, ה).

ולא כנהוג בשנים עברו שאיפשרו להם לדחות הגיוס שנה או יותר ורובם נישאו בינתיים ועי"ז נפטרו מחובת שירות של 3 שנים. ואמנם כו"כ גוייסו בעבר ל-3 שנים מחמת חתימתם הנ"ל.

ומכיוון שגיוס בחורי ישיבה הוא נגד דעתו הקדושה של כ"ק אד"ש מה"מ אשר התבטא בחריפות רבה נגד צעד זה והבהיר כי מקומו של בחור ישיבה הוא בישיבה ולא בצבא (וכפי שמובאים דבריו הק' להלן בהרחבה), על כן חשיבות עליונה ביותר שכל בחור ישיבה ילמד את החוברת המוגשת בזה לתלמידי התמימים, להוריהם ולכלל אנ"ש שיחיו, על מנת שתלמידי התמימים ידעו את העומד לפניהם, ובוודאי יעמדו בעזהשי"ת בנסיון מתוך גאון ישראל וכבוד ליובאוויטש ושום איום לא ירתיע אותם.

•

ויהי רצון שע"י עצם ההתעסקות וההתעוררות לקיום רצון כ"ק אד"ש מה"מ, יבטלו מאליהם כל העניינים הבלתי רצויים המונעים ומעכבים, ונזכה במהרה לקיום התפלה "והרשעה כולה בעשן תכלה כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ, ותמלוך אתה הוא ה' אלוקינו לבדך על כל מעשיך בהר ציון משכן כבודך ובירושלים עיר קודשך" בהתגלות משיח צדקנו תיכף ומיד ממש!

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

המערכת

ט"ו אלול ה' תהא שנת גילוי עצמות
יום התייסדות ישיבת "תומכי-תמימים" - חיילי בית דוד

תוכן הענינים

פרק א' • דעת תורה והלכה 7.

"ונפלו אויביכם לפניכם לחרב" - בזכות לימוד התורה • העדר לימוד התורה עלול לגרום למפלה רח"ל בפני האויב • הלומד תורה פטור מעול מלכות • תלמידי חכמים פטורים מלסייע לשמירת העיר • מעשיהם של צדיקים מגינים עליהם • אין פורענות באה לעולם בגלל תלמידי חכמים • כהנ"ל אליבא דהלכתא • חיל השם לא עורכין מלחמה כשאר ישראל • זכות לימוד התורה של דוד הועילה למלחמותיו של יואב • בזכות לימוד התורה הקב"ה לוחם את מלחמות ישראל • הקול קול יעקב הוא המשבית את הידים ידי עשו • הגורם לרגלינו שיעמדו במלחמה • חומה זו תורה • השכם והערב עליהן והן כלין מאיליהן • תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם • זכות לימוד התורה מגינה ומצילה • הכוח להש- בית אויב ומתנקם • סיבת החורבן • יסוד קיום העולם

פרק ב' • דברי נשיא הדור 15

לימוד התורה הכרחי להגנה ולניצחון המלחמה • לומדי התורה דומים למפקד הצבא המ- נהל את הלחימה מהעורף • הבורח מהישיבה ע"מ ללחום בצבא - הרי הוא עריק!! • הייתכן שצועקים עליו ומבזים אותו ואין לו מה לענות... • המענה לטענתם: התורה מגינה ומצילה • אלו היושבים ולומדים תורה אסור להם לצאת למלחמה • "ה' אלוקיך מתהלך בקרב מחניך" - בזכות לומדי התורה • פסק דין בפועל - יהודי שתורתו אומנותו אסור לו להתגייס לצבא • מיהו המגן על הארץ יותר? • אפילו בן גוריון שיחרר בחורי ישיבה מהצבא • הסיבה האמיתית למזימתם (מפד"ל)... • בני ישיבה אין לגייסם ולא יצאו בצבא • סיבת הפטור של בני הישיבות משירות צבאי • לימוד תורת החסידות בפרט מביא להצלחה במלחמה • ברכה להיפטר מהצבא ולחזור ללמוד בכותלי הישיבה • אילו היה ממשיך בלימודו בישיבה • למצוא דרך למחות • הדרך לביטול גזירת הגיוס - לכבוש את העולם ע"י לימוד התורה • ביצור ירושלים בזמן מלחמת השחרור

פרק ג' • תורתו אומנותו 27

הסדר הוא - לימוד התורה ללא הפסק כלל עד לאחר הנישואין!! • מה הפלא שאינו מצליח בלימוד התורה • פס"ד ברור בשו"ע - לימוד התורה עד לאחר הנישואין! • הנהגה שהיא היפך הכוונה לגמרי!! • רואים בפועל מה קרה לחבירו שנטש את לימוד התורה • למה לג- רור את אדמו"ר הזקן ואת תורת החסידות?! • לא רק יושבי אוהל • עיקר ענינו של תמים -

לימוד התורה • כל שאר העניינים • טפל בלבד • מבצעים בזמן הסדרים • נגדי ונגד רבותינו
נשיאנו! • לא שואלים אותך... • כשמביטים על בחור ישיבה אמיתי • הרבי ברוב טובו וחסדו
אסור עמו באזיקים • אפילו אם יתהפך העולם

הוספה • כבר היה לעולמים 35

סקירה היסטורית 37

חובת הגיוס לצבא הרוסי - סכנה קיומית • ניתוק מוחלט מכל זיק של יהדות • גזרת הגיוס
בעיני בני הישיבות • השתדלותם של רבותינו נשיאנו לטובת תלמידי התמימים

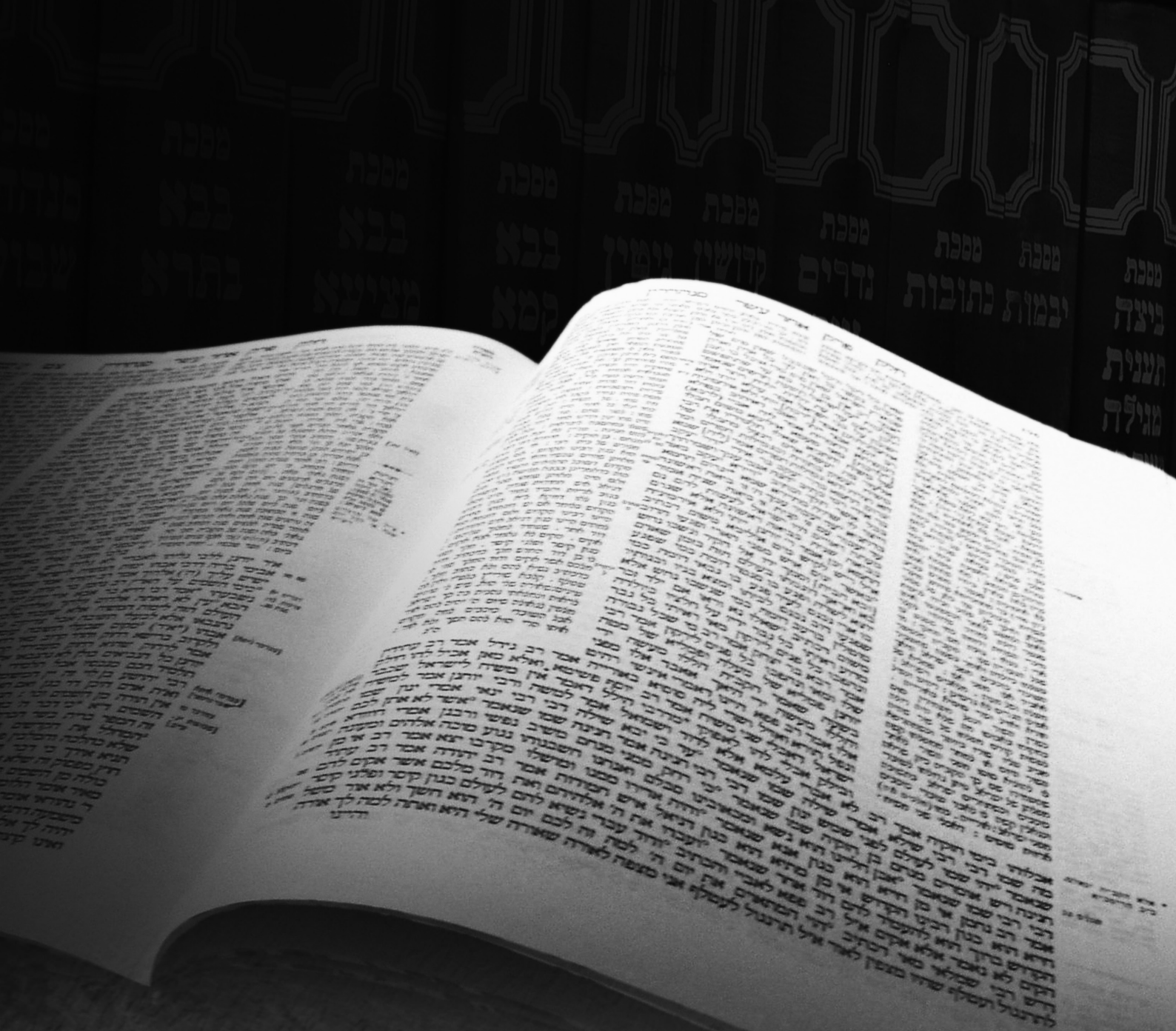
סיפורים שמימיים 38

במשמנינו אל יהי רזון • עבדי ה' ולא עבדי הצבא • וראיתם אותו • עיניים להם ולא יראו •
האקדח שיירה • מחול הפטור • מטרת שבירת הכלים ובירור הניצוצות • כבודם במקומם
מונח • מזל טוב - חילך לאורייתא

אגרות מלך 43

יכירו את האמת • החוק פוטר אתכם מכל עבודה • להשלים את הכוונה האמיתית

פרק א'

דעת תורה והלכה

מראי מקומות מתורתנו הקדושה במעלת
לומדי התורה המגינים ומסייעים לנצחון המלחמה

ידוע ומפורסם לכל הפס"ד הברור
של רבנים ומורי הוראה בישראל
ובראשם הרבי נשיאנו, כי בני ישיבה
אסור לגייסם לצבא כיון שלימודם
בתורה הכרחי הוא ממש למען נצחון
המלחמה.

בפרק שלפנינו נעשה ניסיון ללקט
מראי מקומות מתורתנו הקדושה
המשמשים כיסוד וכבסיס לפס"ד
חשוב זה. לפנינו ציטוטים רבים
ומגוונים מכל חלקי התורה (תושב"כ,
משנה, גמרא, מדרש, אגדה והלכה),
אשר לימודם וההעמקה במשמעותם
יועילו רבות להבנת והפנמת חשיבות
הענין.

« ונפלו אויביכם לפניכם לחרב » - בזכות לימוד התורה

אם בחוקתי תלכו ואת מצותי תשמרו ועשיתם אותם: . . והשיג לכם דיש את בציר ובציר ישיג את זרע ואכלתם לחמכם לשובע וישבתם לבטח בארצכם: ונתתי שלום בארץ ושכבתם ואין מחריד והשבתי חיה רעה מן הארץ וחרב לא תעבור בארצכם: ורדפתם את אויביכם ונפלו לפניכם לחרב: ורדפו מכם חמשה מאה ומאה מכם רבבה ירדופו ונפלו אויביכם לפניכם לחרב:

אם בחוקתי תלכו. יכול זה קיום המצוות, כשהוא אומר ואת מצוותי תשמרו וגו' הרי קיום המצוות אמור, הא מה אני מקיים אם בחוקתי תלכו שתהיו עמלים בתורה:

(ויקרא כו, ג ואילך ובפרש"י)

« העדר לימוד התורה עלול לגרום למפלה רח"ל בפני האויב »

ואם לא תשמעו לי ולא תעשו את כל המצוות האלה: ואם בחוקתי תמאסו ואם את משפטי תגעל נפשכם לבלתי עשות את כל מצוותי להפרכם את בריתי: . . ונתתי פני בכם ונגפתם לפני אויביכם ורדו בכם שונאיכם ונסתם ואין רודף אתכם:

ואם לא תשמעו לי. להיות עמלים בתורה ולדעת מדרש חכמים. יכול לקיום המצוות, כשהוא אומר ולא תעשו וגו' הרי קיום המצוות אמור, הא מה אני מקיים ואם לא תשמעו לי להיות עמלים בתורה:

(שם פסוק טו ואילך ובפרש"י)

« הלומד תורה פטור מעול מלכות »

רבי נחוניא בן הקנה אומר כל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ, וכל הפורק ממנו עול תורה נותנין עליו עול מלכות ועול דרך ארץ.

עול מלכות. משא מלך ושרים: דרך ארץ. עמל וטורח הפרנסה לפי שמלאכתו מתברכת: הפורק ממנו עול תורה. האומר קשה עולה של תורה ואיני יכול לסובלה.

(אבות פ"ג מ"ה ובפירוש ר"ע מברטנורא שם)

« תלמידי חכמים פטורים מלסייע לשמירת העיר »

אמר רב יהודה הכל לאיגלי גפא (הכל

מסייעין לגדור חומת העיר ולהעמיד שעריה שלא יכנס צבא שונאים לעיר, רש"י) ואפילו מיתמי אבל רבנן לא, מאי טעמא רבנן לא צריכי נטירותא [=אינם צריכים שמירה] (תורתו משמרתו, כדכתיב בשכנך תשמור עליך, רש"י).

(בבא מציעא קח, א. בבא בתרא ח, א)

« מעשיהם של צדיקים מגינים עליהם

רבי יהודה נשיאה רמא דשורא אדרבנן (הטיל יציאת חומת העיר על החכמים כמו על שאר בני אדם, רש"י), אמר ליה ריש לקיש רבנן לא צריכי נטירותא [=אינם צריכים שמירה], דכתיב "אספרם מחול ירבון" . . הכי קאמר [=כך הוא פירוש הפסוק] אספרם למעשיהם של צדיקים מחול ירבון, וק"ו ומה חול (שהוא מועט ממעשיהם של צדיקים, רש"י) שמועט מגין על הים (והוא לו חומה, כדכתיב "אשר שמתו חול גבול לים", רש"י) מעשיהם של צדיקים שהם מרובים לא כל שכן שמגינים עליהם.

(בבא בתרא ז, ב)

« אין פורענות באה לעולם בגלל תלמידי חכמים

רבי פתח אוצרות בשני בצורת, אמר יכנסו בעלי מקרא בעלי משנה בעלי גמרא בעלי הלכה בעלי אגדה אבל עמי הארץ אל יכנסו . . רבי לטעמיה דאמר רבי אין פורענות באה לעולם אלא בשביל עמי הארץ.

כההוא דמי כלילא (עטרה למלך קיסר, רש"י) דשדו אטבריה, אתו לקמי דרבי ואמרו ליה ליתבו רבנן בהדן, אמר להו לא, אמרו ליה ערוקין, אמר להו ערוקו, ערקו פלגיהון דליוה פלגא (מחל המלך דמי החצי וסילקם מעליהם, רש"י). אתו הנהו פלגא קמי דרבי א"ל ליתבו רבנן בהדן, אמר להו לא, ערוקין, ערוקו, ערקו כולהו. פש ההוא כובס, שדיוה אכובס (הטילוה פחתי המלך על הכובס, רש"י), ערק כובס פקע כלילא. אמר רבי ראיתם שאין פורענות באה לעולם אלא בשביל עמי הארץ.

[=כאותו מעשה שאירע, שהטיל המלך על תושבי העיר טבריה לשלם לו עבור מימון קניית כתר חדש עבורו. באו עמי הארץ לפני רבי וביקשו ממנו שישתתפו עמם תלמידי החכמים במגבית ובמס זה. אמר להם רבי לא. הודיעו הם לו שיברחו מן העיר, אמר להם שיברחו. למעשה ברחו מחציתם, והנה למרבה הפלא מחל וויתר המלך על חצי הסכום. שוב באו מחצית עמי הארץ הנותרים בעיר לפני רבי וביקשו ממנו שישתתפו עמם

תלמידי החכמים בסכום. אמר להם רבי לא. הודיעו הם לו שיברחו גם הם מן העיר, אמר להם שיברחו. למעשה ברחו גם הם כולם ונשאר בעיר רק כובס עם הארץ אחד, והנה למרבה הפלא הטילו משרתי המלך את התשלום עליו בלבד. ברח גם הוא מן העיר, והנה למרבה הפלא מחל המלך חלוטין על התשלומים. אמר רבי ראיתם שאין פורענות באה לעולם אלא בשביל עמי הארץ].

(בבא בתרא ח, א)

« כהנ"ל אליבא דהלכתא

כל הדברים שצריכין לשמירת העיר לוקחין מכל אנשי העיר ואפי' מן היתומים חוץ מתלמידי חכמים, שאין תלמידי חכמים צריכים שמירה שהתורה שומרתן.

(רמב"ם הלכות שכנים פ"ו ה"ו. טוש"ע חושן משפט קסג, ד)

תלמידי חכמים אינם יוצאין בעצמן לעשות עם כל הקהל בבנין וחפירה של מדינה וכיוצא בהן כדי שלא יתבזו בפני עמי הארץ, ואין גובין מהן לבנין החומה ותיקון השערים ושכר השומרים וכיוצא בהן ולא לתשורת המלך.

(רמב"ם הלכות תלמוד תורה פ"ו ה"י. טוש"ע יורה דעה רמג, ב)

« חיל השם לא עורכין מלחמה כשאר ישראל

ולמה לא זכה לוי בנחלת ארץ ישראל ובביזתה עם אחיו? מפני שהובדל לעבוד את ה' לשרתו ולהורות דרכיו הישרים ומשפטיו הצדיקים לרבים שנאמר "יורו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל", לפיכך הובדלו מדרכי העולם, לא עורכין מלחמה כשאר ישראל ולא נוחלין ולא זוכין לעצמן בכוח גופן, אלא הם חיל ה' שנאמר "ברך ה' חילו", והוא ברוך הוא זוכה להם שנאמר "אני חלקך ונחלתך".

ולא שבט לוי בלבד אלא כל איש ואיש מכל באי העולם אשר נדבה רוחו אותו והבינו מדעו להבדל לעמוד לפני ה' לשרתו ולעובדו לדעה את ה' והלך ישר כמו שעשה האלוקים ופרק מעל צווארו עול החשבונות הרבים אשר בקשו בני האדם הרי זה נתקדש קודש קודשים ויהיה ה' חלקו ונחלתו לעולם ולעולמי עולמים ויזכה לו בעולם הזה דבר המספיק לו כמו שזכה לכהנים ללויים. הרי דוד ע"ה אומר "ה' מנת חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי".

(רמב"ם הלכות שמיטה ויובל פי"ג ה"ב-ג)

« זכות לימוד התורה של דוד הועילה למלחמותיו של יואב

אמר רבי אבא בר כהנא אילמלא דוד (שהיה עוסק בתורה, רש"י) לא עשה יואב מלחמה (אבל זכותו של דוד עומדת לו ליואב במלחמותיו של דוד, רש"י) ואילמלא יואב לא עסק דוד בתורה, דכתיב "ויהי דוד עושה משפט וצדקה לכל עמו ויואב בן צרויה על הצבא" - מה טעם דוד עושה משפט וצדקה

לכל עמו משום דיואב על הצבא, ומה טעם יואב על הצבא משום דדוד עושה משפט וצדקה לכל עמו.

(סנהדרין מט, א)

« בזכות לימוד התורה הקב"ה לוחם את מלחמות ישראל

"לדוד ריבה ה' את יריביו": אמרה כנסת ישראל לפני הקב"ה אם אין אתה עומד עלי אין לי מי יעמוד עלי ראה מה עושים לי, "ראית ה' עותתי ראית כל נקמתם שמעת חרפתם" - אתה שמעת אתה עמוד עלי. וכן דוד אמר "הבה לנו עזרת מצר" - עבד בשר ודם יכול לומר לבעליו אדוני ריבה את אויבי וצא הלחם עמו, והקב"ה אמר לדוד עסוק בתורה ואני נלחם מלחמותיך. וכן משה אמר "על כן יאמר בספר מלחמות ה'" - אתם עסקתם בספר ואני נלחם על ידכם.

(ילקוט שמעוני תהלים רמז תשכ"ב)

« הקול קול יעקב הוא המשבית את הידים ידי עשו

"הקל קול יעקב": אמר רבי ברכיה בשעה שיעקב מרכין בקולו ידי עשו שולטות, דכתיב "וילינו כל העדה" "ויבא עמלק", ובשעה שהוא מצפצף בקולו אין "הידים ידי עשו", אין ידי עשו שולטות. אמר רבי אבא בר כהנא לא עמדו פילוסופין בעולם כבלעם בן בעור וכאבנימוס הגרדי, נתכנסו כל עובדי כוכבים אצלו, אמרו לו תאמר שאנו יכולים לזדווג לאומה זו, אמר לכו וחזרו על בתי כנסיות ועל בתי מדרשות שלהן, ואם מצאתן שם תנוקות מצפצפין בקולן אין אתם יכולים להזדווג להם, שכך הבטיחם אביהן ואמר להם "הקל קול יעקב" - בזמן שקולו של יעקב מצוי בבתי כנסיות אין "הידים ידי עשו", ואם לאו ה"ידים ידי עשו" - אתם יכולים להם.

(בראשית רבה פס"ה, כ)

« הגורם לרגלינו שיעמדו במלחמה

אמר רבי יהושע בן לוי מאי דכתיב "עומדות היו רגלינו בשעריך ירושלם", מי גרם לרגלינו שיעמדו במלחמה? שערי ירושלם שהיו עוסקים בתורה.

(מכות י, א)

« חומה זו תורה

"אני חומה ושדי כמגדלות", אמר רבי יוחנן אני חומה זו תורה ושדי כמגדלות אלו תלמידי חכמים (שמגינין על הדור, רש"י), ורבא אמר אני חומה זו כנסת ישראל ושדי כמגדלות אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות.

(פסחים פז, א)

« השכם והערב עליהן והן כלין מאיליהן

שלח ליה מר עוקבא לר' אלעזר בני אדם העומדים עלי ובידי למסרם למלכות מהו . . קא מצערי לי טובא ולא מצינא דאינקום בהו; שלח ליה "דום לה' והתחולל לו", דום לה' והוא יפילם לך חללים חללים השכם והערב עליהן לבית המדרש (לעסוק בתורה, תוס') והן כלין מאיליהן.

(גיטין ז, א)

« תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם

אמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם שנאמר "וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך" אל תקרי בניך אלא בוניך, "שלום רב לאוהבי תורתך ואין למו מכשול", "יהי שלום בחילך שלווה בארמנותיך, למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך, למען בית ה' אלקינו אבקשה טוב לך", "ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום".

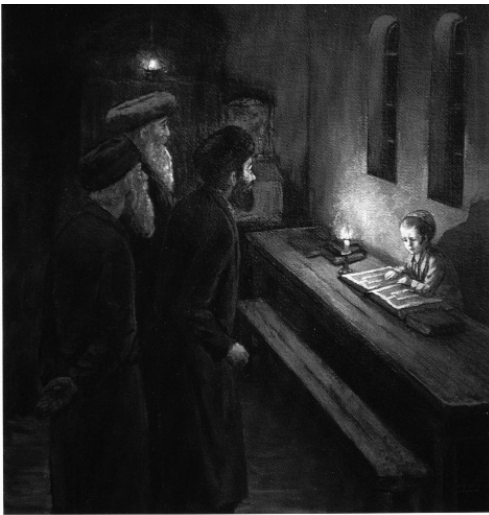
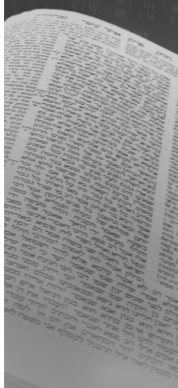
(ברכות סד, א וש"נ)

« זכות לימוד התורה מגינה ומצילה

אם יש לה זכות תולה לה [=לסוטה], יש זכות תולה שנה אחת יש זכות תולה ב' שנים יש זכות תולה ג' שנים . . זכות דמאי [=איזו זכות], אילימא [=אם תאמר] זכות דתורה הא אינה מצווה

ועושה היא, אלא זכות דמצוה. זכות דמצוה מי מגנא כולי האי [=האמנם מגינה היא כ"כ], והתניא את זו דרש רבי מנחם בר יוסי "כי נר מצוה ותורה אור" תלה הכתוב את המצוה בנר ואת התורה באור לומר לך מה נר אינה מגינה אלא לפי שעה אף מצוה אינה מגינה אלא לפי שעה ואת התורה באור לומר לך מה אור מגן לעולם אף תורה מגינה לעולם ואומר "בהתהלך תנחה אותך" וגו' בהתהלך תנחה אותך זה העוה"ז בשכבך תשמור עליך

זו מיתה והקיצות היא תשיחך לעתיד לבוא . .

אלא אמר רבא תורה בעידנא דעסיק בה מגנא ומצלא בעידנא דלא עסיק בה אגוני מגנא אצולי לא מצלא מצוה בין בעידנא דעסיק בה בין בעידנא דלא עסיק בה אגוני מגנא אצולי לא מצלא [=תורה בזמן שעוסק בה מגינה ומצילה היא ובזמן שאינו עוסק בה להגן אכן מגינה היא אך להציל איננה מצילה, מצוה בין בזמן שעוסק בה ובין בזמן שאינו עוסק בה להגן אכן מגינה היא אך להציל איננה מצילה].

רבינא אמר לעולם זכות תורה, ודקאמרת אינה מצווה ועושה - נהי דפקודי לא מפקדא באגרא דמקריין ומתניין בנייהו ונטרן להו לגברייהו עד דאתו מבי מדרשא מי לא פלגאן בהדייהו [=הזכות התולה לה אכן היא הזכות של לימוד התורה, ומה שהקשו שהרי היא איננה מצווה על כך - למרות זאת יש לה שכר לימוד התורה בשכר זה שהנשים מוליכות בניהם לקרות ולשנות אצל המלמד ומחכות לבעליהן עד שיחזרו מבית המדרש שנמצא בעיר אחרת, הרי שגם להן מגיע חלק בשכר לימוד תורתם].

(סוטה כא, א)

« הכוח להשבית אויב ומתנקם

מפי עוללים ויונקים יסדת עוז למען צורריך להשבית אויב ומתנקם.

(תהלים ח, ג)

« סיבת החורבן

אמר רב המנונא לא חרבה ירושלים אלא בשביל שביטלו בה תינוקות של בית רבן, שנאמר "שפוך על עולל בחוץ" וגו' - מה טעם שפוך משום דעולל בחוץ.

(שבת קיט, ב)

« יסוד קיום העולם

אמר ריש לקיש משום רבי יהודה נשיאה אין העולם מתקיים אלא בשביל הבל תינוקות של בית רבן.

(שם)

פרק ב'

דברי נשיא הדור

ליקוט דברי כ"ק אד"ש מה"מ
בשליטת גיוס בני ישיבות לעבודת הצבא

מעניין להיווכח כי על אף שדעת
קודשו של הרבי ידועה ומפורסמת
היא לכל כמעט בכל נושא אפשרי,
הרי שבנושא מבהיל זה של גזרת גיוס
בני ישיבות לצבא דבריו הקדושים
עדיין לוטים בערפל.

במטרה לעורר את מודעות אנ"ש
והתמימים לוקטו בפרק שלפנינו
מרבית מהתייחסויות הרבי לנושא,
אשר הצד השווה שבהם הוא כי גיוס
בני ישיבה איסור גמור הוא ע"פ תורה
ויש בו משום סיכון עם ישראל רח"ל
ולזאת מופרך הוא בתכלית.

זוהי דעת הרבי הברורה בנושא,
והרי היא לפניכם כנתינתה מסיני.

« לימוד התורה הכרחי להגנה ולניצחון המלחמה

מזמן לזמן נשמעים קולות שונים הקוראים לגייס את בני הישיבות אשר בארץ הקודש לעבודת הצבא ובפיהם הטענה "האחיכם יבואו למלחמה ואתם תשבו פה?" בשיחה שלפנינו משיב הרבי על טענה זו, ומסביר באריכות הכי גדולה כיצד ומדוע לימוד התורה חיוני לניצחון המלחמה ולהגנה על הארץ לא פחות מן הלחימה בפועל, ובהתאם לכך מדגיש הרבי כי הבורח מהישיבה ע"מ ללחום בצבא בחזית, אינו גיבור אלא עריק, ובזה מסכן הוא רח"ל את עם ישראל.

בהגנת עם ישראל ישנם ב' סוגים: א) אלו שלא מפסיקים להזכיר, וחוזרים על זה שוב ושוב ש"כוח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גויים"; היינו, ההיבט הרוחני. ב) ואלו שעומדים בפועל על הגבול, ומגינים שלא יטלו את נחלת גויים זו. ושני הסוגים האלו – נדרשים הם.

לאמיתו של דבר אלו הם שני הענינים של יששכר וזבולון, אשר שניהם נדרשים הם. וכפי שזה בא לידי ביטוי בימי דוד – שגם אז היו שני הסוגים: א) היה הענין של דוד, אשר נשא את התפילות, התהלים וכו'. והיה גם ב) הענין של יואב בן צרויה אשר על הצבא.

שני הענינים שבזמן דוד – שדוד יושב ועוסק בתורה ויואב בן צרויה עוסק במלחמה – התקיימו בבת אחת: לולא לימוד דוד בתורתו, יואב לא היה מנצח במלחמה, שכן, כפשוט, ליואב לא היה מה לטעון – אם לא היתה לו התורה בבסיס טענתו. התורה היא האומרת שארץ ישראל, ארץ הקודש, שייכת לגוי קדוש; ועל דרך זה אם היה רק ענין דוד ולימוד תורתו בלבד, גם לא היה די בכך, שכן הקב"ה רוצה שהדברים יתנהלו בדרך הטבע. היה צורך אפוא לשני הענינים – הן לדוד המלך, והן ליואב בן צרויה.

אבל זבולון הרי קודם ליששכר. שכן מסירות נפש בפועל, להיכנס לסכנה, קיימת באנשי הצבא, במלחמה – "אצל יואב בן צרויה על הצבא"; לכן הוא קודם ליששכר. אבל יש לדעת שבדיוק כשם שחשוב הענין של עומד על הגבול ודיוצא צבא בישראל, כך גם מוכרח להיות הענין דדוד עוסק בתורה, שכן לולא דוד עוסק בתורה, אזי יואב אינו מנצח במלחמה.

« לומדי התורה זומים למפקד הצבא המנהל את הלחימה מהעורף

ודוגמא מענין הצבא גופא: המפקד על הצבא, השולח את החיילים לחזית, האומר להורי הצעירים: 'הילד שלך והילד שלך ישלחו לגבול', והם נכנסים לסכנה. ואילו הוא עצמו יושב היכן-שהוא בעורף, במקום מוגן, הרחק מן החזית. שם הוא יושב רגוע, בקרירות ובמנוחה ומתכנן את תכנית המלחמה, תכסיסי המלחמה וכו' – כיצד השני ילחם.

במילא ניתן לטעון כלפיו: "היתכן?! מה זאת אומרת, את ההוא אתה שולח לסכנה, ואתם תשבו פה? האחיכם יבואו למלחמה ואתם תשבו פה?"... הבה נניח שהמפקד ייבהל, ובאמת ינעל את ביתו, וייסע לחזית! הרי מובן, שאם הוא אכן יעשה כך – לא רק שהדבר לא יביא שום תועלת, אדרבה, זה יוביל לחורבן ויגרום להיפך הניצחון.

וכשם שהוא בצבא גופא, שבכדי שהחייל בחזית ינצח במלחמה, מוכרח המפקד הראשי לישב במקום בטוח ולתכנן את תוכניות המלחמה; כך הוא גם במובן הרחב, בכללות העם כולו, כדי שהצבא עם המפקד שלו אכן יצליחו בתוכניות שהם מעמידים בדרך הטבע, מוכרחים את ה"דוד עוסק בתורה", את אלו שמעמידים את התוכניות הרוחניות על מנת שיצליחו התוכניות הגשמיות.

אם חלילה הם יסתלקו ממשמרתם בהעמדת "תוכניות רוחניות", לא רק שהדבר לא יביא לתועלת, אלא רח"ל זה יוביל להיפך הניצחון והיפך מפלת האויב.

« הבורח מהשיבה ע"מ ללחום בצבא - הרי הוא עריק!! »

לכן, בדיוק כפי שעריק הוא מי שבורח מן החזית – אם העמידו אותו בחזית; עד"ז מי שהושיבו אותו בישיבה שילמד שם יומם ולילה בתורה [שהרי בזכות התורה ניצולו – בזכות עסק התורה של דוד, יואב מנצח במלחמה], ואם הוא סוגר את גמרתו ובורח, משום שהוא רוצה להראות שגם הוא לוחם ומגיע לו "מדליה" וכו' וכו' – גם הוא נחשב עריק, ולא רק שאינו מועיל לניצחון, אדרבה, הוא עריק ממקומו, ופותח את החזית בפני האויב.

« הייתכן שצועקים עליו ומבזים אותו ואין לו מה לענות... »

ובפרט זה ניסיונו קשה יותר, ובמילא שכרו גדול יותר. שכן, כאשר הוא נמצא בחזית, כולם טופחים לו על שכמו, מעניקים לו ציוני ואותות כבוד, כותבים אודותיו בעיתונים ומעלים אותו בדרגא – ויש לו כבוד רב ("א גאנצן כבוד"): הוא, ובני ביתו, בניו ובני בניו – שהוא היה בחזית, הוא ירה ונלחם ללא פחד ומורא, ואף הצליח לכבוש עיר פלונית ומושב פלוני.

אבל זה שיושב בעורף (ויש כאלו שאינם יודעים במה הוא מתעסק, ובמילא) מחרפים ומגדפים אותו: "הייתכן, האחיכם יבואו למלחמה ואתם תשבו פה?"

אפילו אלו שיודעים שהלה ישב בעורף וסיפק מאכלים לאנשים היוצאים לצבא, ובלעדיו לא היה מזון ומשקה לחיילים, שאזי לא היו מועילים כל כלי הנשק שבעולם – ומאכל גשמי זקוק למזון רוחני, ואם לא מעניקים מאכלים רוחניים, אזי אין ניצחון במלחמה.

ואצלו עוד חלקו גרוע: הדברים שהוא פעל, אינם ניכרים. עד שנשים מוזרות בלבנה – כפי שהגמרא אומרת (סוטה ו, ב. גיטין פט, א) – מתהלכות בחוץ וצועקות: "האחיכם יבואו למלחמה ואתם תשבו פה? – אתה פחדן!" לך תסביר להם שהתורה היא חיונית וזהו העורף, זהו היסוד עליו נבנה הניצחון הגשמי... (א) לא לכל אחד יש סבלנות לשמוע; (ב) העיקר הוא: הוא אינו

רוצה להבין זאת!

ובמילא: על אותות כבוד בכלל אין מה לדבר – הדבר אינו שייך כלל; על כותרות בעיתונים – הלוואי שלא יפרסמו לגנאי, אבל לכתוב ולפרסם לשבח – בוודאי שהם לא יעשו זאת! ובסוף, כשהוא חוזר הביתה שואלת אותו רעייתו: "יודע אתה שהשכן הביא טנק שלם מן המלחמה, ואילו אתה הבאת עמך גמרא ישנה שנדפסה לפני מאה וחמישים שנה, שאז היו אלו שנים כתיקונן; האם

ניתן כלל להשוות את הטנק עם הגמרא הישנה?! בעבור זה היו צריכים לעשות כזה רעש וזעזוע כאלה?" – ואין לו מה לענות!

« המענה לטענתם: התורה מגינה ומצילה

וזהו שהתורה היא תורה אור – אשר מאירה כל ענין כפי שהוא; שבדיוק כשם שנחנך וחיוני הענין ד"יואב בן צרויה על הצבא", שהוא אשר כבש את העיר, בדיוק כך נחנך וחיוני גם הענין ד"דוד עוסק בתורה"; ואדרבה, דוד הוא היה המלך, ויואב בן צרויה היה רק השר שלו;

ולפיכך: אלו שרואים בעיני בשר, ואינם חפצים להביט מעט יותר עמוק כיצד מנצחים במלחמה – גם הם מבינים שגם בדרך הטבע הפעולה האחרונה היא שעומד אדם בחזית ויורה. אבל כדי שהוא יוכל לבצע פעולה זו, נדרשת שרשרת פעולות מאנשים שונים שיכינו את העורף, ולאחר מכן צריכים את עיקר העיקרים – זה שיוודא ויבטיח שהחייל יהיה אדם חי, שכן אם ח"ו הוא אינו חי – אפילו כל כלים שבעולם יעמדו לרשותו – הדבר לא יפעל מאומה.

וכאן נכנס עניין התורה: על ידי מה נעשה החייל חי? כאשר ישנו יהודי שלומד תורה – שהיא חיינו ואורך ימינו – היא מגינה ומצילה את הלומד תורה, ומגינה על כלל ישראל.

(שיחות קודש תשכ"ח ח"א עמ' 39)

« אלו היושבים ולומדים תורה אסור להם לצאת למלחמה

השיחה שלפנינו נאמרה בקשר עם ימי החנוכה. תוך כדי הדברים מדגיש הרבי שאין לומר שהחשמונאים שלחמו ביוונים בפועל היו מאלו שתורתם אומנותם, שכן להם אסור לצאת למלחמה.

. . אלו היושבים ולומדים תורה כל הזמן אסור להם לצאת למלחמה, אלא הם מוכרחים לשבת וללמוד תורה, ועי"ז עוזרים הם לנצחון המלחמה. וכמאמר הגמרא (סנהדרין מט, א) בנוגע לדוד ויואב בן צרוי, ש"אלמלא דוד (עוסק בתורה) לא עשה יואב מלחמה". זאת אומרת, שלימוד התורה הכרח הוא לא מטעם צדדי, כי אם לצורך נצחון המלחמה גופא.

ישנם הטוענים: מה זאת אומרת שההוא יישב וילמד תורה? שילך לצבא, ובכך יתווסף עוד חייל, ועי"ז דווקא יגיעו לנצחון! - טענה זו היא כשם שיטענו כלפי המפקד היושב לעצמו בחדר ועסוק בלכתכנן את טכסיסי המלחמה שיעזוב את כל עיסוקיו וילך להלחם בחזית, כיון שע"ז יתווסף עוד חייל. הרי מובן שכזה ענין עלול להרוס את כל הצבא; ועד"ז בעניננו: אלו שיושבים ולומדים תורה כל הזמן, אסור להם להזניח את לימודם ולצאת למלחמה, אלא מוכרחים הם לשבת וללמוד תורה, ודווקא עי"ז יגיעו לנצחון.

«ה' אלוקין מתהלך בקרב מחניך» - בזכות לומדי התורה

מפני מה זהו הסדר? - מכיוון שהרי לה' המלחמה, "ה' איש מלחמה" (בשלח טו, ג), שבשעה שיהודים יוצאים למלחמה מנהל הקב"ה את המלחמה, כשם שהי' הדבר בעת קריעת ים סוף ש"ה' ילחם לכם" (שם יד, יד) [אלא שאז הי' זה באופן של "ואתם תחרישון", שיהודים לא היו צריכים לעשות מאומה, משא"כ בדרך הרגיל יש לצאת למלחמה עם צבא כפי שנהוג בדרכי הטבע, אבל גם אז גופא זהו באופן שהקב"ה מנהל את המלחמה], וכמ"ש "כי ה' אלוקיך מתהלך בקרב מחניך להצילך ולתת אויביך לפניך". אך איך מקשרים את "ה' אלוקיך" שיהי' "מתהלך בקרב מחניך" - זהו ע"י לימוד התורה.

אע"פ שהרי "מלא כל הארץ כבודו" (ישעיה ו, ג), "את השמים ואת הארץ אני מלא", אך סו"ס אינו דומה מה שהקב"ה מחי' מהווה ומקיים את העולם בכללותו, לעניין ההשגחה פרטית - שזהו הענין של "ה' אלוקיך מתהלך בקרב מחניך להצילך ולתת אויביך לפניך", את זה יכולים לפעול ע"י לימוד התורה דווקא, שלכן אפילו בשעת מלחמה, מוכרחים להיות אלו שישבו וילמדו תורה כל הזמן שלכן אסור להם לצאת למלחמה.

(שיחות קודש תשל"ב ח"א עמ' 258)

«פסק דין בפועל - יהודי שתורתו אומנותו אסור לו להתגייס לצבא»

השיחה שלפנינו נאמרה בקשר לחיזוק אנשי צבא ארה"ק. בין הדברים הדגיש הרבי, כי כשם שמטרת הצבא היא להגן על יהודים, כן לומדי התורה הם הצבא הרוחני המגן גם בגשמיות כפשוטו ממש.

. . ושיהיה העניין של אמירת "לחיים" ו"לחיים ולברכה" עבור כל אנשי הצבא, ועד"ז בנוגע לצבא הרוחני, שזהו הרי העניין דלימוד התורה - אותם אלו אשר מגינים על היהודים עי"ז שהם לומדים תורה; עד שזהו פסק דין בפועל, שיהודי שתורתו אומנותו אסור לקחת אותו להגן

(שיחות קודש תשל"ז ח"א עמ' 182)

על יהודים [לצבא], ואדרבה, בשעה שלוקחים אותו מלימוד התורה, הרי זה גורע בהגנה.

ועי"ז שהוא מוסיף בלימוד תורתו בהתמדה וכו', הרי זה מוסיף בהגנה על אותם המגינים בגופם כפשוטו; שמוכרח הרי להיות ההתלבשות בלבושי הטבע, היות שרצונו של הקב"ה הוא שבזמן הגלות תהיה ההתלבשות בלבושי הטבע.

« מיהו המגן על הארץ יותר?

השיחה שלפנינו נאמרה בקשר עם זעקותיו של הרבי אודות מצב הביטחון הרעוע בארץ ישראל. בסיום השיחה עורר הרבי על כך שעל מנת לחזק את ביטחון ארץ ישראל עיקר העיקרים היא העזרה הכלכלית וכו' לישיבות. בטעם הדבר התבטא הרבי שהוא משום שבחור ישיבה הלומד תורה מגן על הארץ עוד יותר מהחיילים העומדים על הגבול.

. . לכל לראש מצד הביטחון בריבוננו של עולם אשר "לא ינום ולא יישן שומר ישראל" – יש להשתדל לחזק את לימוד התורה וקיום המצוות. זה צריך להיות הדבר הראשון בסדר העדיפויות.

וחיזוק עניני תורה הוא גם עזרה לביטחון בני ישראל כפשוטם, משום שבחור היושב ולומד תורה, הריהו מגין על הארץ עוד יותר מן הבחור העומד על הגבול ומסכן את נפשו.

. . בכל אופן היות ויש מעלה בשניהם, מובן, שאלו הממונים על כך, צריכים לדאוג לכל לראש לביטחון בני ישראל היושבים בארץ ישראל, וזאת, הן ע"י עזרה מתאימה לישיבות, והן ע"י קבלת החלטות מתאימות בעניני ביטחון.

(התוועדויות תשמ"ג ח"ב עמ' 646)

« אפילו בן גוריון שיחור בחורי ישיבה מהצבא

השיחה שלפנינו נאמרה בקשר עם זעקותיו של הרבי אודות תיקון החוק האומלל - חוק "מיהו יהודי". באותה תקופה קראו נציגי המפד"ל לגייס את בחורי הישיבות לעבודת הצבא. על כך התבטא הרבי שמזימותיהם זדוניות הן ממזימות עוכרי הדת הגרועים ביותר. בין הדברים ניתן לחוש בכאבו העצום של הרבי בהקשר לסוגיה זו, מהם גם ניתן לעמוד על דעתו הברורה אשר כולה התנגדות נחרצת לכל פשרה שלא

תהיה בדבר המשך קיומו והתפתחותו של עולם התורה.

. . וכמדובר כמה פעמים כי בדור יתום זה מראים את כל הענינים בגלוי, וכפי שהתרעת אז, ולדאבוני הוכח שכן הוא הדבר, טענתי שצ"ל עיקר התביעה בתוקף לתיקון הענין ד"מיהו יהודי", אך עתה מתברר כי שתיקתם זו פוגעת בהם עצמם, שכן שאננותם ואי עמידתם של ראשי הישיבות והרבנים על המשמר, נתנו אור ירוק לצמרת המפד"ל להתמיד בחתרנותה תחת יסודות הציבור הדתי, ועד שלפני יומיים בלבד נתקבלה ע"י גרוריהם החלטה ברורה הקוראת להשלטת ה"הסדר" הצבאי על כל הישיבות. מדהים הדבר לראות כיצד זה שאפילו בן גוריון, מערך, ודיין, שחררו בחורי ישיבה מהצבא, ואילו ראשי המפד"ל, אותו קומץ קטן של 4-5 אנשים, אשר קולר "מיהו יהודי" תלוי בצווארם דווקא הם היו אלה אשר חתרו בשיטתיות מאחורי הקלעים נגד שחרור בחורי ישיבות מהצבא, ובמטרה לשאת חן בעיני אדוניהם מ"מערך" ולא הססו להרים יד במרכזים הרוחניים של עם ישראל, ואם כי עשו זאת במחשך ובהסתר, הרי עתה באו עושי דברם בהחלטתם הנ"ל אודות ה"הסדר" וחשפו לעיני כל את דמותם האמיתית. וזאת כתבו ע"פ החלטה שצ"ל ארץ ישראל ועם ישראל עפ"י תורת ישראל... ושצריך לסדר את בני הישיבות במסגרת של "ישיבות הסדר".

וכמו שנאמר בזה, כי העושה עבירה בסתר נפרעין ממנו בגלוי, שמתגלה קלונם ברבים, וכל הצרות על הדת בא מהם, את אשר לא תובעים אנשי מפא"י, מפ"ם, ואפילו קומוניסטים – עושים ותובעים הם.

הם אשמים לנוכח מעשה "מיהו יהודי", והגם שלענין זה הי' רוב בכנסת, הרי הם הדתיים באו לצד השני וטענו שכל ענין זה אינו רק ענין של מה בכך, ועל "מיהו יהודי" יצחקו ויתמידו בזה כמה עקשנים קיצוניים, אשמתם גדולה ג"כ לגבי מצב הרבנות, טלוויזי' בשבת וניתוחי מתים, וכאמור שנפרעין מהם בגלוי, וענין של גיוס בני הישיבות שענינם ללמוד תורה הי' שם על סדר היום, אמנם הם הדתיים העלוהו מזמן לזמן ותבעו לגייס את בני הישיבות.

« הסיבה האמיתית למזימתם (מפד"ל) »...

ומדוע רוצים הם (מפד"ל) שבני הישיבות יפסיקו מלימודיהם וילכו לצבא? פשוט, משום שהם טוענים וצריכים להראות שהתורה נמצאת אצלם וכו', וא"כ איך זה אשר אחרים ילמדו יותר תורה מאשר הם, ואז ממה נפשך ב' דרכים לפניהם: או (שבשיבות שלהם) ילמדו ג"כ כל הזמן, או שאחרים יפסיקו את לימודיהם, והם בחרו בברירה השני' והיותר קלה. ועל ראשי הישיבות לפקוח עיניהם ולהביט נכוחה על מצב הענינים זה של התקרבות הסכנה למבצריהם הם כתוצאה משתיקתם לנוכח סכנת "מיהו יהודי".

(שיחות קודש תשל"ג ח"א עמ' 451)

« בני ישיבה אין לגייסם ולא יצאו בצבא »

לפנינו אגרת קודש ובה מענה הרבי לשאלת תלמיד ישיבה מארה"ק האם מחויב הוא בשירות צבאי. תשובת הרבי איננה משתמעת לשתי פנים.

במענה למכתבו מכ"ה מנחם אב, השואל האם מחויב בן ישיבה באה"ק ת"ו להתגייס שמה בצבא. - לפלא הספק בעיניו ועד שצריך לישאל ממרחק, והרי ידוע וגם מפורסם פס"ד הברור של רבני ישראל וכמובן - מבוסס הוא בתורתנו תורת חיים,

אשר בני ישיבה אין לגייסם ולא יצאו בצבא. ולימודם תורתנו הקדושה בהתמדה ושקידה - מגין ומציל על ארצנו הקדושה ת"ו ועל הדרים עלי'.

(אגרות קודש ח"כ עמ' שיז. נדפס בלקו"ש חכ"ד ע' 448)

« סיבת הפטור של בני הישיבות משירות צבאי

לפנינו מענה הרבי בו טורח לבאר ולהסביר מהי סיבת הפטור משירות צבאי המוענק לתלמידי הישיבות. בהזדמנות זו מציין הרבי, כי כל מי שאין לו דעה קדומה בנושא יוכל להבין זאת באופן ברור.

. . בעוד אנו עוסקים בנושא זה, הרשה לי להזכיר נקודה נוספת, אע"פ שאתה לא מתייחס

אליה במפורש, והיא, הפטור של תלמידי ישיבה משירות צבאי. כפי שאתה אולי יודע, פטור זה קיבל הכרה והסכמה ע"י מייסד צה"ל ד. בן-גוריון המנוח. ומבוסס על העובדה שתלמיד ישיבה יכול להשיג למען בטחון המדינה ע"י שימשיך את לימוד התורה שלו יותר מאשר ע"י תפקיד צבאי. כל מי שמכיר את פרשת בחוקותי, ואין לו דעה קדומה, יכול לראות זאת באופן ברור.

הרבה יותר ניתן לומר על הנושאים הללו, אבל מכתב הוא לא האמצעי לכך.

(מורה לדור נבון ח"ג עמ' 214)

« לימוד תורת החסידות בפרט מביא להצלחה במלחמה

לפנינו אגרת קודש מתקופת מבצע סיני ובה מעורר הרבי תלמיד ישיבה להתחזק בלימוד התורה, אגב ציינו כי בכך מועיל הוא רבות להצלחה במלחמה. באגרת זו מוסיף הרבי כי סגולה נפלאה זו מצויה בפרט בלימוד תורת החסידות.

. . בודאי לומד בהתמדה ושקידה הן בנגלה והן בחסידות ומשפיע גם על חבריו בכגון דא, ובפרט מתאים להתחלת מכתבו ע"ד המצב העכשווי [=היה זה בתקופת מבצע סיני], וכידוע דרו"ל על הכתוב (שמואל ב ח, טו) אשר העסק בתורה של אלו הנמצאים בפנים גורם להצלחה של אלו הנמצאים במלחמה, ובפרט לימוד תורת החסידות תורת חיים דלית תמן כו' מסיטרא

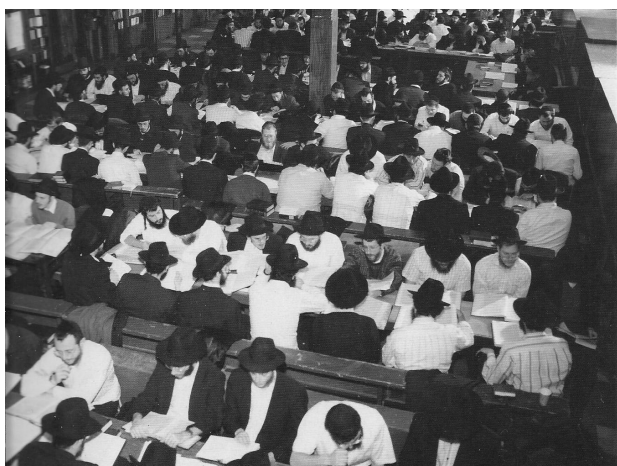
דרע כו' (אגה"ק כ"ו). ויה"ר שזכות בעל השמחה והגאולה ינחהו בדרך הטובה לפניו בגשמיות וברוחניות גם יחד לאושרו האמיתי.

(אגרות קודש חי"ד עמ' קסא)

« ברכה להיפטר מהצבא ולחזור ללמוד בכותלי הישיבה

לפנינו מענה הרבי לתלמיד ישיבה שהתגייס לצבא ומבקש ברכה להפטר מהצבא ולחזור ללמוד בין כותלי הישיבה. הרבי מברכו ומורה לו להוסיף בלימוד התורה בשקידה והתמדה.

במענה למכתבו פ"נ מי"ד חשון [=בו כותב שהתגייס לצבא ומבקש ברכה להפטר מהצבא ולחזור לכותלי הישיבה].

בטח ילמוד בשופי נגלה וחסידות, וירבה בעבודת התפלה [ובזה אמירת שיעור חדשי של התהלים - כפי שנחלק התהלים לימי החדש - (וגם שבועי - [כמו שנחלק לימי השבוע]) - עד לאחרי חג הגאולה הבע"ל הוא יום י"ט כסלו] - אף שכמובן צ"ל זה בלי נדר, ובלימוד האמור מה טוב שיהי' גם לימוד בעל פה - עכ"פ פרק אחד משניות או פרק אחד תניא.

ויהי רצון שיבשר טוב מהצלחתו בלימוד תוה"ק תורה תמימה, נגלה וחסידות ביראת שמים וקיום מצותי' בהידור. בברכה לבשו"ט בכל עניניו.

(אגרות קודש חי"ח עמ' נח)

« אילו היה ממשיך בלימודו בישיבה

לפנינו מענה הרבי לתלמיד ישיבה שיצא מכותלי הישיבה ע"מ לסייע בפרנסת הוריו, ותיכף לאחמ"כ התגייס לצבא. בעודו משרת בצבא אירעה לו ל"ע תאונת עבודה ופציעה, ומאז החל מתעסק בטיפולים רפואיים. במענה למכתבו כותב הרבי ברורות, כי אילו היה ממשיך בלימודיו בישיבה בשקידה והתמדה היו נחסכים ממנו העניינים הבלתי רצויים כולם, ובנוסף לזה היו הוריו מתברכים בפרנסתם. לסיום מורה הרבי לאותו בחור לפרסם מסקנה זו בין שאר התלמידים.

לפלא שכנראה אינו מכיר ורואה הסתירה שבמכתבו גופא שהרי אפילו בהתבוננות קלה נראה עד כמה גדול כח הלעומת זה (פיתויו של המלך זקן וכסיל),

- כוונתי לתחלת מכתבו שזכה והצליח ללמוד בישיבה הק' תומכי תמימים, אלא שהיה צריך לצאת מהישיבה (וכנ"ל שאינו מכיר ואינו מטיל ספק בזה שהיה צ"ל) בכדי לעזור להורים ותיכף ומיד בהמשך מכתבו מודיע שמה היה ההמשך לדבר, שכשיצא מהישיבה לאחר עבודה איזה זמן, נכנס לצבא (שמוכן וגם פשוט שלא היה בזה כל עזר להורים, ורק שהיה קיים היציאה מהישיבה) לאחר זה ל"ע ול"ע קרה התנקשות במכונה וכו' ומאז ועד עתה מתעסק ברופאים וטיפולים (שמוכן וגם פשוט שגם בזה אין עזר להורים ואדרבה).

ולאחרי כותבו בעצמו כל האמור, אינ[ו] רואה המסקנא המידית, שלא רק שלא היה צריך לצאת מהישיבה אלא מוכרח היה ללמוד בהתמדה ושקידה תורתנו הק' ולהדר בקיום המצות, ולהיות דוגמה חיה לכל סביבתו בזה, וביחוד להאברכים מאחב"י הספרדים, ולא רק שלא היו אז כל הענינים הפגעים הנ"ל אלא שזהו רק זה הוא הדרך והצנור לקבלת ברכת נותן התורה שהוא גם הזן ומפרנס לכל בטובו בחן ובחסד וברחמים לכל העולם כולו.

ואף שאין צועקין על העבר, יהי רצון שעכ"פ יזכה ויצליח עתה לפרסם בין הנוער של אחב"י הספרדים (שמכו"כ סיבות אין רגילים כ"כ בלימוד התורה בישיבה, כי אם זמן קצר), שמה שלא תהיינה הסיבות בעבר, הרי אין להם מקום עתה, וילמדו בישיבות הגדולות כו"כ שנים, ובמילא יהיו דבריו יוצאים מן הלב מפנימיותו ונכנסים ללב השומע ופועלים פעולתם, והרי הימים ימי חנוכה שענינם להוסיף בנר מצוה ותורה אור מיום ליום וכו' וק"ל.

(אגרות קודש חכ"ג עמ' נד)

« למצוא דרך למחות

לפנינו קטע מיחידות לא' מרבני הציונות הדתית (הרב מצ. נריה ראש ישיבת בני עקיבא בארה"ק) מתאריך אור לב' כסלו תשכ"ח, בה הוכיחו הרבי ועוררו על חובת המחאה כנגד קול קורא שיצא לאור מטעמם, הקורא לגייס בחורי ישיבות לצבא.

. . כ"ק אד"ש הביע את אי שביעות רצונו מכרוז שהתפרסם ע"י בני עקיבא הקורא לבחורי ישיבות להתגייס לצבא, ואמר הנ"ל שזה לא הי' ע"י ההנהלה הארצית של בני עקיבא אלא ע"י אדם פרטי שאפילו אינו יודע מיהו. אך כ"ק אד"ש אמר שבכל זאת צריך למצוא איזה דרך ע"מ למחות כנגד זה.

(שיחות קודש תשכ"ח ח"א עמ' 512)

« הדרך לביטול גזירת הגיוס - לכבוש את העולם ע"י לימוד התורה

לפנינו ביטויים שמימיים שנאמרו מפי הרבי בהתוועדות ברבים, בקשר עם חשש

לגזרה אודות לימוד התורה בישיבות.

[היה זה בהתוועדות שבת הגדול תשל"א. באמצע ההתוועדות השתנה לפתע גוון פניו הק' של הרבי, והיה נראה כאילו דיבר לעצמו. באותה שיחה נשמעו ביטויים שמיימיים ונדירים:]

"זה כמה שנים שאני נוסע ל'אוהל' בכל ערב ראש חודש, ומדי ט"ו לחודש, וזה כמה שנים ש"דוחפים" אותי להתוועד בט"ו בשבט, אבל תמיד התחמקתי... כי לא ראיתי שרבותינו נשיאינו עשו משהו מט"ו בשבט.

אבל השנה לא יכולתי עוד להתחמק.

כשחזרתי מה'אוהל' – הודעתי שתתקיים התוועדות. ה' עזר לי ואף אחד לא שאל מדוע מתוועדים בט"ו בשבט, ובפועל הייתה התוועדות. אבל עדיין לא ידעתי מה לומר בהתוועדות...

חיפשתי בכל מאמרי החסידות של רבותינו נשיאינו ולא מצאתי מאמר המתאים לט"ו בשבט. אבל כשהתיישבתי להתוועדות היה מאמר והייתה שיחה.

[לפתע הניח הרבי את ידו הקדושה על מצחו ואמר – כמדבר לעצמו:] "השבוע, כשהבנתי למה דחפו אותי לעניין הזה, החלטתי שמכאן ולהבא בלי נדר, כשידחפו אותי לעניינים כאלה – לא אנסה להתחמק עוד..."

[מאוחר יותר נודע על גזירה חדשה הקשורה לגיוס בחורי הישיבות, וההוראה שהייתה בהתוועדות ט"ו בשבט תשל"א שיש להוסיף בלימוד התורה ולכבוש את העולם על-ידי לימוד התורה ("מען זאל נעמען די וועלט מיט א שטורעם ע"י הוספה ביתר שאת וביתר עוז בלימוד התורה"), הייתה העצה לפעול את ביטול הגזירה].

"עכשיו הבנתי", סיים הרבי, "למה דחפו אותי להתוועד בט"ו בשבט"...

(ה'קצרים' 2 עמ' 31. שיחות קודש תשל"א ח"א עמ' 482 וח"ב עמ' 43, 45)

<< ביצור ירושלים בזמן מלחמת השחרור

לפנינו עובדה מעניינת מתקופת קום המדינה, המעידה עד כמה מופרך הוא גיוס בני ישיבות לדעת רבותינו נשיאנו, גם לא לעבודות ביצור והגנת העורף.

היה זה בשנת תש"ח, שלושה חודשים טרם הכרזתו המפורסמת של דוד בן-גוריון. חיל ההנדסה, בימי טרום הקמת המדינה, שכונה בשם "חזקיה", ביצר את ירושלים בתעלות מגן ובחומות העשויות שקי חול. מחסור חמור בידים עובדות, הביא להסדר ראשון מסוגו, בין "המרכז לגיוס העם", שפעל מטעם הוועד הלאומי, לבין "ועד הישיבות".

בהסדר, שהושג בתיווכם של הרבנים הראשיים לישראל, הרב יצחק אייזיק הלוי הרצוג והרב בן-ציון מאיר חי עוזיאל, נקבע, כי בחורי ישיבות בגילאי 17 עד 27, ייטלו חלק בעבודות הביצורים. הוסכם, שהצעירים יעבדו פעמיים בשבוע במשך 8 שעות, ואילו המבוגרים, מגיל

הם הופיעו בלשכת הגיוס, נבדקו רפואית, והכשירים שבהם נשלחו לגדוד הביצורים. אחרי הניפוי של לשכת הגיוס, הגיעו לגדוד כ-350 בחורים.

לא היה זה גדוד במובן הצבאי, אלא מסגרת של ביצוע עבודות חיוניות, ללא נשיאת נשק וסיכון חיים. עבודתם של התלמידים התמקדה בביצורים, חפירת תעלות קשר, מילוי שקי חול ובניית עמדות וחומות מגן. פעולותיהם בוצעו, בין היתר, בשכונות, מקור-חיים, מלחה, סנהדריה ובתי-אונגרין.

הבחורים באו מ"תורת-אמת" החב"דית, מסטמר ומ"תורת-חסד", מ"שומרי-אמונים" הקנאית ומ"חברון" הליטאית, מ"שפת-אמת" של גור ומ"אנשי-מעמד" של הפרושים, מ"פורת יוסף" הספרדית ומ"חיי-עולם" של הירושלמים. כל אלה התקבצו לאחר רדת החשיכה במפקדה מאולתרת, נטלו אתי חפירה ויצאו לפעולה, שנמשכה עד אור הבוקר.

הגדוד היה נקרא "גדוד טוביה", על שמו של ר' טוביה ביר, שעמד בראשו. התלמידים ששירתו בו קיבלו "כרטיס כחול" המעיד על שירותם האזרחי ופוטרים משירות חובה.

במשך כשבעה חודשים פעל הגדוד בירושלים ומבואותיה, עד שהוכרעה המערכה, בחלוקתה של העיר לשניים: חלקה המערבי בידיים יהודיות, וחלקה המזרחי תחת שלטון הממלכה ההאשמית. לאחר מכן, פורק הגדוד, יחד עם יחידות נוספות שעסקו בעניינים שאינם צבאיים.

בניהם של ראשי הישיבות הנודעים באותם ימים, בהם הרב יחזקאל סרנא והרב מאיר חדש, נמנו עם חיילי גדוד טוביה. הגאון רבי מרדכי אליהו נודע אף הוא כחבר באותה קבוצה. עם זאת, כ"ק אדמו"ר הרי"צ לא שבע נחת משילובם של תלמידי "תורת-אמת" בגדוד – אף שהיו הם מעטים בלבד.

תלמיד הישיבה, הרה"ח ר' צבי גרינוולד, מספר, ששמע בזמנו על התייחסותו של הרבי הרי"צ לעניין. לדבריו, רוח הדברים הייתה, כי "מאחר שיצא העניין לדרך אין ברירה אלא לשתף פעולה, אך מלכתחילה לא היו צריכים להתעסק בכך".

(תורת אמת עמ' 282)

פרק ג'

תורתו אומנותו

תביעת כ"ק אד"ש מה"מ מתלמידי התמימים
- לימוד התורה ללא הפסק כלל עד לאחר הנישואין

רבים הם הטועים לחשוב, כי בתום
שנות הלימודים המקובלות בישיבות
תומכי תמימים הנחתמות בשנת
ה'קבוצה' בבית חיינו, חופשי הוא
הבחור לדרכו, ומה פלא איפוא כי לא
מופרך הוא לדידם להתגייס אז לצבא.

בפרק שלפנינו מובאים דברי
הרבי הברורים כי מקומו של הבחור
בישיבה הוא ללא הפסק כלל עד
לאחר הנישואין. יתירה מזו - מדגיש
הרבי - כי פס"ד שווה לכל נפש הוא
ללמוד תורה בכולל שנתיים או שלוש
לכל הפחות אף לאחר הנישואין.

כמו"כ הוספנו לקט משיחות ומענות
קודש כי עיקר ענינו של תמים הוא
לימוד התורה, ואשר ההתעסקות
במבצעים והפצה וכו' ביחס ללימוד
התורה אינה אלא כטפל בלבד.

אלו הם דבריו הקדושים בנושא
כאוב זה.

« הסדר הוא - לימוד התורה ללא הפסק כלל עד לאחר הנישואין!!

. . לכאורה יש מקום לחשוב, שטעות זו ישנה רק אצל בעלי בתים. אבל האמת היא, שטעות זו עצמה קיימת גם אצל תלמידי הישיבות:

בביאור הטעם ש"בן שמונה עשרה לחופה" – כותב אדמו"ר הזקן בהלכות תלמוד תורה, ש"בימיהם שהיו לומדים עם הנערים מבן עשר שנים ואילך חמש שנים משנה וחמש שנים תלמוד . . אם לא היה נושא כשעברו עליו עשרים שנה היה עובר על מצות עשה של תורה פרו ורבו. ותחלת זמנה הוא מבן שמונה עשרה, כי גם אחר הנישואין יוכל ללמוד ב' או ג' שנים בלי טרדה גדולה כל כך בטרם יוליד בנים הרבה" (משא"כ אח"כ – "ריחיים בצווארו ויעסוק בתורה" (בתמי"), ולכן, לימוד התורה אז אינו אלא באופן השייך ל"בעל עסק").

הרי שרבינו הזקן כותב בפירוש, שלא זו בלבד שעד החתונה אפשר לשבת וללמוד תורה במנוחה, אלא יתירה מזו – שגם שנתיים ושלוש אחרי החתונה אפשר ללמוד תורה במנוחה, ללא דאגות הפרנסה.

« מה הפלא שאינו מצליח בלימוד התורה

ואילו היום - נתחדשו ענינים חדשים:

לא זו בלבד שאין עוסקים בתורה שנתיים ושלוש אחרי החתונה – אלא להיפך: שנתיים ושלוש לפני החתונה מתחיל כבר הסדר ד"ריחיים על צווארו", שאינו יכול ללמוד כיוון שעליו לחשוב אודות "הסתדרות", הנקרא בלשון העולם: "תכלית"...

. . ומכיוון שראשו שקוע ב"תכלית", אין הראש יכול לעסוק בלימוד התורה, וממילא אין הוא מצליח בלימודו, ושולח "פתקים" ומתלונן על כך שאין לו הבנה בלימודו... – וכי איך יוכל להבין הלימוד, בה בשעה שאינו לומד באמצעות הראש, אלא באמצעות "חלק התחתון" שבו, שהרי הראש עסוק ב"תכלית"!!!

. . ואם עד עתה היתה ישיבה אחת של "בטלנים", שבה לא חשבו ע"ד "תכלית", אלא הבחורים ישבו ולמדו עד לנישואיהם, וגם אברכים עסקו בתורה מספר שנים אחרי הנישואין – רוצים עתה להכניס גם כאן בישיבה רוח זו של מחשבה ע"ד "תכלית"!

. . הסדר אינו צריך להיות כך.

(התוועדות תשט"ז ח"ב עמ' 20)

« פס"ד ברור בשו"ע - לימוד התורה עד לאחר הנישואין!

לימוד התורה במשך השנים שבהם הוא נמצא בישיבה, צריך לפעול גם על הזמנים שלאחרי זה. וזוהי ה"בחינה" שלימודו במשך שנות לימודיו בישיבה הי' כדבעי:

בזמן שהותו בישיבה – עדיין אי אפשר לדעת אם לימודו בחשיקה וחפיצה וכו', שהרי יתכן שהסיבה לכך שלומד תורה הוא בגלל שנמצא בישיבה, שאז לא שייכת אצלו מציאות אחרת;

אבל כשמגיע זמן הנישואין, שאז נעשית אצלו האפשריות להפסיק את לימודיו ולעסוק בענייני עסק ומשא ומתן כו', ולאידך יש לו עדיין הברירה להמשיך ולשבת וללמוד תורה – אזי, ע"י הבחירה שבוחר עתה, אפשר לדעת אם לימוד התורה שלו הוא בחשיקה וחפיצה כו'.

ובענין זה פוסק רבינו הזקן בשו"ע – לא בתו"א או בלקו"ת, אלא פסק דין בשו"ע (הל' ת"ת פ"ג ה"א) – ש"גם אחר הנישואין יוכל ללמוד ב' או ג' שנים בלי טרדה גדולה כ"כ, כיון שאין עדיין "ריחיים על צווארו", וביכולתו ללמוד בהתמדה כפי שלמד קודם הנישואין.

בנוגע לזמן שקודם הנישואין – לא צריך רבינו להזהיר כלל, שהרי דבר הפשוט הוא שקודם הנישואין אין שום מניעות, ואפשר לשבת וללמוד כדבעי; ועל אחת כמה וכמה שקודם שהתחילו לדבר עמו אודות שידוך, אלא רק הגיע לעונת השידוכין – בודאי ובוודאי שאין צורך באזהרה כלל;

אזהרתו של רבינו הזקן היא רק בנוגע למי שכבר הגיע לעונת הנישואין, וכבר דיברו עימו אודות שידוך, נערכו "תנאים", ועומד כבר לאחרי הנישואין; ובנוגע אליו פוסק רבינו הזקן בשו"ע כנ"ל ש"גם אחר הנישואין יוכל ללמוד ב' או ג' שנים" במנוחה, כמו בזמן היותו בישיבה.

וכיוון שעניין זה הוא פסק דין בשו"ע – הרי בודאי ש"אין הקב"ה בא בטרונא עם בריותיו". ובפרט שפסק זה נאמר ע"י רבינו הזקן, שכל ענייניו היו באהבת ישראל, הרי בודאי שאין הדבר קשה כלל.

« הנהגה שהיא היפך הכוונה לגמרי!!

אמנם ישנם כאלו שבהזדמנות הראשונה – מיד כאשר ישנה איזו אפשריות להפסיק ללמוד תורה ולהתחיל להתעסק במילי דעלמא, אם אחרי נישואיהם, ואצל אחדים אפילו הרבה קודם לזה – בוחרים הם בזה, ועוד עושים זאת בזריזות ובחיות כו'.

ובכן, הנהגה כזו מוכיחה שכל לימוד התורה שלמד קודם לכן היה בלא חשק, והראיה – שמיד שניתנה לו האפשריות להפסיק ללמוד ולהתחיל לעסוק במסחר, עושה זאת בזריזות.

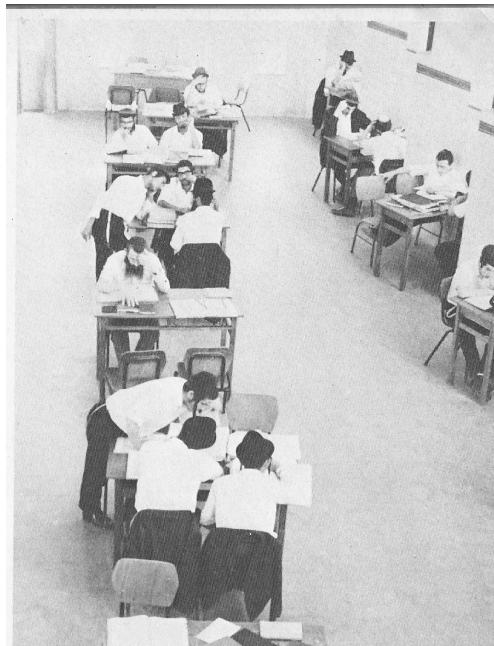
הנהגה כזו היא היפך הנהגה הראויה: הנהגה הראויה היא – שההתעסקות בענייני תורה ומצוותיה צריכה להיות בזריזות ובחיות, ואילו ההתעסקות בענייני העולם "תהיה בלא לב ולב"; ואילו אצלו המצב הוא להיפך, כנ"ל.

ע"י הנהגה כזו מהפכים נהורא לחשוכא ומיתקו למרירו, שזהו היפך הכוונה לגמרי, שהרי

הכוונה העליונה היא להיפך מחשוכא לנהורא וממרירו למיתקו, ואילו הוא עושה להיפך!

כל האמור היה בכל השנים וע"ז נתווסף בשנים האחרונות עניין נוסף – שעומדים אנו בעקבתא דמשיחא, והנה מיד בא משיח ("אָט באַלד קומט משיח") – הלילה או מחר בבוקר; ובכן, מה יראה המשיח בבואו – שבמשך כל השנים ישב פלוני ולמד תורה, ודווקא רגעים אחדים קודם ביאת המשיח עזב את לימוד התורה והתחיל להתעסק במסחר! ...

« רואים בפועל מה קרה לחבירו שנשט את לימוד התורה

ונוסף על כהנ"ל – אפי' בנוגע למי שעבורו כל ההתבוננות הנ"ל עדיין אינה מספקת – הרי יש לו ראייה מנסיונו של חברו:

ישנו עוד א' כמוהו, שעשה את אותו מעשה שטות, ובמקום לנצל את האפשרויות שהיתה לו לשבת עוד כמה שנים וללמוד תורה – התחיל להתעסק במילי דעלמא; ורואים בפועל מה עלה בגורלו של אותו א' – הן ברוחניות והן בגשמיות! ...

ואף שהלה מתהלך ואומר שהכל אצלו באופן הטוב ביותר כו' – הרי אין זה אלא מה שהוא אומר בשביל הבריות, אבל "ידע איניש בנפשי" וכן היא המציאות, שאילו היה ממשיך ללמוד תורה עוד זמן מועט עכ"פ – היה מעמדו ומצבו באופן אחר לגמרי.

ובכן, גם אם אינו מבין את העניין מצד עצמו – היה לו עכ"פ ללמוד מהנעשה אצל אחרים!

« למה לגרור את אדמו"ר הזקן ואת תורת החסידות?!

אמנם, היצה"ר, שהוא "אומן במלאכתו", בא אליו ומביא לו "ראיה" מתורת החסידות! ...

- היצה"ר יודע היטב שאם יאמר לו שהטענה לעזוב את לימוד התורה בא ממנו (מהיצה"ר), אזי לא ירצה לשמוע לו, ולכן נפלה לו "עצה", להטעות את האדם שאין זאת טענת היצה"ר, אלא כן הוא ע"פ חסידות –

ש"ע"פ חסידות" צריכים להתעסק עם ענייני העולם וכו'! ...

רצונו לשמוע בקול היצה"ר – נו, מה אפשר לעשות; אבל למה לגרור ("וואס דארף מען אריינשלעפן") את אדמו"ר הזקן ואת תורת החסידות?! ובלשון התניא: "אוחזו בראשו של המלך ומורידו למטה וטומן פניו כו'!"

וכל זה כדאי לו, והוא מוכן לוותר על הכל, ובלבד שיוכל להראות שגם הוא "אדם מן הישוב" ("אָ מענטש"), שברשותו "דולרים" אחדים, וביכולתו לרכוש ענייני מותרות שונים. ... – לא רק

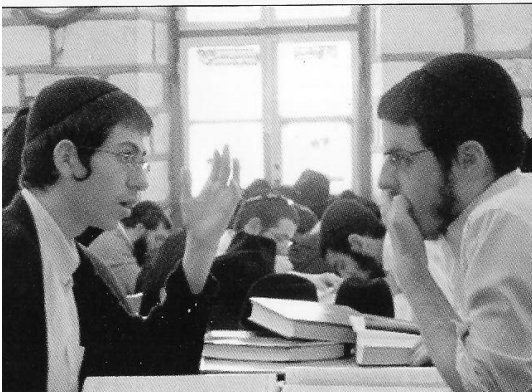

פלוגי יכול לרכוש מותרות, גם הוא "אדם מן הישוב", וגם הוא יכול לרכוש מותרות! . . ובשביל זה הוא מוותר על לימוד התורה!

(התוועדויות תשכ"ב ח"ב עמ' 86)

« לא רק יושבי אוהל

במענה למכתבו מכ"ה סיון, בו כותב אשר מציעים לו נכבדות, ולהמענה שלו שרוצה להמשיך בלימוד תורה"ק, ענוהו אשר גם מהצד השני מסכימים על זה.

ובאם יתברר שכן הוא (אשר יסכימו שמשך זמן חשוב ימשיך לימודו בישיבה, לימוד תורת הנגלה ותורת החסידות גם יחד), יש להתעניין בההצעה, והשי"ת המשגיח על כאו"א בהשגחה פרטית ינחהו בטוב לפניו באמת.

הכתוב לעיל שמצד השני מסכימים לזה, מובן שלכל לראש צריכה להיות החלטה תקיפה מצדו הוא, שלא רק שימשיך ללמוד בהתמדה ושקידה

אלא אדרבה עוד יוסיף בזה, ועיין הלכות ת"ת לרבינו הזקן ריש פרק ג': גם אחר הנישואין יוכל ללמוד ב' או ג' שנים בלי טרדה וכו', והנ"ל אמור בהנוגע לאלו שענינם עסק וכיו"ב ועאכו"כ בהנוגע לזה שבחר בחלק היפה להיות תורתו אומנותו ומשרת בקודש.

(אגרות קודש חח"י עמ' תלד)

...

« עיקר ענינו של תמים - לימוד התורה

אף שכל סוגי העבודות המוטלים על תלמידי תומכי תמימים – גם עבודת התפלה, הפצת המעיינות וכו' – כל אחד ואחד מהם עיקר ועבודה לעצמו, מ"מ ה"עבודה תמה" של תלמיד הישיבה היא – לימוד התורה, וכל שאר העבודות הן בערכה הכנה להתכלית...

מכל הנ"ל – הוראה ברורה בדבר הנהגת תלמידי ישיבת תומכי תמימים:

עיקר ענינו של התלמיד הוא לימוד התורה; ואי אפשר לו להצליח בלימוד התורה כ"א ע"י היגיעה, כמאמר רז"ל "יגעתי ומצאתי תאמין": באם אינו מתייגע בתורה (יגיעה אמיתית – לימוד יותר מרגילותו, היפך טבעו) – גם אם מדייק בשמירת זמני הלימוד – אי אפשר לו להצליח בלימודו...

(משיחת אחש"פ תשל"ו)

« כל שאר העניינים - טפל בלבד

תכלית הכל הוא – לימוד הנגלה, לימוד החסידות ועבודת התפלה שע"י התלמידים, ולשם מטרה זו ישנם הר"מים, משפיעים, ההנהלה וכל עניני הישיבה – שכולם טפלים אל לימוד התלמידים, שזהו העיקר.

וכשם שהדברים אמורים בנוגע לכללות עניני הישיבה, כן הוא גם אצל התלמידים גופא – שכל עניניהם הם טפלים בלבד אל הלימוד בפועל.

ומזה מובן בפשיטות, שגם אם יש איזה חסרון בכל שאר הענינים – אם בענינים גשמיים הנצרכים לתלמיד, או בענין ההשגחה וההשפעה ע"י הר"מים וההנהלה – אי"ז צריך לגרום חסרון ומיעוט בלימוד התלמיד, כיון שכל הענינים

הנ"ל אינם אלא טפל בלבד, כנ"ל.

ובמילא צריך התלמיד לידע, שעליו להפשיט את עצמו ("זיך אויסטאן") מכל הענינים, ועיקר ענינו הוא – "ופרצת" בלימוד הנגלה, בלימוד החסידות ובעבודת התפלה.

(ש"פ קדושים תשי"ט)

« מבצעים בזמן הסדרים - נגדי ונגד רבותינו נשיאנו!

בקשר לשאלה של החשש שמא ע"י העיסוק ב"מבצעים" יתמעט בגלל זה ההתמדה ושקידה בלימוד התורה – כבר אמרתי והודעתי כו"כ פעמים באופן הכי ברור שתלמידי הישיבה צריכים לעסוק במבצעים אך ורק שלא בזמן הסדרים, וכל מי שאומר אחרת הרי הוא פועל נגדי ונגד ההוראות שלי. ובאותה מדה שבחור שעוסק במבצעים שלא בזמן הסדרים, הרי הוא שליח שלי . . כך ממש מי שעוסק במבצעים בזמן הסדרים לא רק שאינו שליח שלי, אלא שפועל נגדי ונגד דער רבי דער שווער ונגד הרבי נ"ע מייסד תומכי תמימים.

(מיחידות להר"נ נעמענאווי)

« לא שואלים אותך...

ישנם תלמידים שמחפשים ובאים לבקש עצות כדי שיהי' להם חשק בלימוד התורה.

וההוראה על זה מסדר הלקיחה לצבא בגשמיות – שלא שואלים אם יש לו חשק ללכת לצבא אם לאו (ואם אין לו חשק, יחזור לביתו לנוח, "אויסשלאפן זיך", עד שיהי' לו חשק, ואז ילך

לצבא), אלא, אם הוא רק בריא, הולך לצבא גם אם אין לו חשק.

ועד"ז בנוגע לצבא ברוחניות – שלא נוגע אם יש לו חשק (שקשור עם הנשמה), אלא צריך הוא לעשות את המוטל עליו – ובנדו"ד לימוד התורה – מתוך קבלת עול.

(ש"פ חיי שרה תשי"א)

« כשמביטים על בחור ישיבה אמיתי

כשמביטים "אויף אן אמת'ן ישיבה בחור" – רואים מיד את המציאות האמיתית שלו, מציאות התורה!... ומציאות התורה נעשית "כמים לים מכסים" – בנוגע לעולמו, בכל פרטי חייו, בתור תלמיד פרטי במיוחד. ונוסף לזה, הוא משפיע כך גם על חבריו, ובאופן ד"מהם יראו וכן יעשו!"

(מר"ד אור לבדר"ח מרחשון תשנ"ב)

« הרבי ברוב טובו וחסדו אסור עמו באזיקים

לכאורה יש בידו לומר . . מי אומר שמוכרח אני בכל זה ולשעה אפסיק ח"ו הציור של תמים וכן אפסיק ח"ו לפי שעה הציור של חסידו של כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ וממילא יפלו הטענות. אבל אין זה בידו כבר, ועל פי הידוע גם בתורת הנגלה, אשר גר שנתגייר הרי שוב אינו יכול לחזור ח"ו, ואף אם יחטא אח"כ בכ"ז ישראל הוא כיוון שנתגייר פעם אחת. ועד"ז כן הוא בקדושה גופא, כי מי שנעשה חסיד פעם אחת ומי שנתקשר לאדמו"ר אשר במילא היה כמים הפנים לפנים ונתקשר אדמו"ר עמו, הנה אין עוד ביכולתו להפסיק ח"ו ההתקשרות, כיון שזה תלוי גם בהאדמו"ר, והוא ברוב טובו וחסדו אסור עמו באזיקים, ועל דרך מה שכתוב באגרת התשובה רפ"ז מלך אסור ברהיטי מוחא כו', ולכן נקרא הקב"ה מלך עלוב עיי"ש, אשר על דרך זה הוא בצדיקים ובפרט בנשיאי הדור ובפרטי פרטיות נשיאי תורת הנסתר וכידוע בזוהר (ח"ב דל"ח ע"א) אשר מאן פני האדון הוי' דא רשב"י. . .

(ממכתב כ"ח מרחשון ה'תשי"א)

« אפילו אם יתהפך העולם

תמים שהתמדתו בתורה נעלמה כלא היתה, והחשק ללימוד ממנו והלאה – נכנס, ברוב שברונו, ליחידות אצל הרבי לקבל עצה וברכה: "מה אעשה הלאה, כיצד אלמד כעת?", שאל. הרבי הביט בבחור במבט חודר והשיב: "אפילו אם יתהפך העולם, ואפילו אם היצר הרע, מלך זקן וכסיל – יהפוך עולמות, אתה חייב לשבת וללמוד".

(הקצרים '2 עמ' 61)

**סקירה
היסטורית**

הוספה

נבר היה לעולמים...

**גזרת הגיוס לעבודת צבא רוסיה הצארית והסובייטית,
ומסירות נפשם של תלמידי התמימים**

רבים הם החוששים מפני גזרת
גיוס בני הישיבות הנראית כמרחפת
כביכול על ראשינו היום יותר מתמיד.
על כן ראוי לזכור: אנו מורגלים
למסירות נפש - כבר הי' כן לעולמים
ברוסיה הצארית והקומוניסטית.

לפנינו סקירה היסטורית בתוספת
סיפורים שמיימים ואגרות קודש
הממחישים ומתארים בצבעים חיים
את מסירות נפשם של תלמידי
התמימים בעקבות רבותינו נשיאנו
להחלצות מגזרה נוראה זו ע"י השגת
ה'פטור' המיוחל מהשירות הצבאי.

יהיו הדברים נר לרגלינו, ובדרכם -
דרך המלך - במסירות נפש נלך.

« סקירה היסטורית »

« חובת הגיוס לצבא רוסיה - סכנה קיומית

היו אלו ימים קשים. רוסיה של אז נחשבה למעצמה עולמית, ובד בבד עם זאת התגרו בה ממלכות שונות. השלטונות השקיעו רבות בפיתוח הצבא, והורו לגייס כל צעיר כשיר לעבודה. רבבות עלו על מדים ונשלחו לשדה הקרב, או לאימונים מפרכים בסיביר הקפואה.

מובן וגם פשוט כי בנסיבות אלו להתגייס לעבודת הצבא היה בכך משום סכנה קיומית פשוטו כמשמעו, שכן רבים לא שבו מן המערכה. מה פלא אפוא כי רבים היו המשתמטים. השלטונות כמובן לא ראו זאת בעין יפה, והעונשים למואשמים בגין עוון זה היו כואבים. אימת חובת הגיוס, והפחד מחשד השלטונות בהשתמטות, הרתיעו את הכל.

« ניתוק מוחלט מכל זיק של יהדות

ליהודי בכלל ולשומר תורה ומצוות בפרט היה הדבר קשה פי כמה וכמה. לא זו בלבד שלא נמצא היה בסביבה יהודית, אלא עוד זאת שנמצא היה בסביבה שגם על מצוות מינימליות כמו שבת וכשרות מוטל היה עליו למסור את נפשו.

לדוגמה, פעמים רבות חשדו מפקדי הצבא בחיילים יהודיים שבכך שאכלו רק מעט מאכלים כשרים התכוונו הם

להחליש עצמם בכוח ועי"ז להפטר מהשירות, או לגרום למפלה במלחמה אם תהיה כזו. במקרה של חשד מעין זה היו מפקדי הצבא מענישים קשות, ואף הכריחו לאכול ולשתות דברים אסורים רח"ל.

במקרים אחרים, נתפס החייל היהודי בניסיון להתפלל תפילה חטופה או לקיים מצווה בסתר. העונש על מקרים מעין אלו גבל בעונש מות.

« גזרת הגיוס בעיני בני הישיבות

נוסף על כל האמור והוא העיקר: תלמידי הישיבות חשו על בשרם את יוקר לימודם, ולא יכלו הם לחשוב אודות התנתקות מסדרי הישיבה אפילו לרגע אחד. כל תלמיד ישיבה חי והפנים את משמעותה הפנימית של לימוד תורתנו הקדושה, ואין שחיינו ואורך ימינו כפשוטם ממש תלויים בה.

גיוס לעבודת הצבא בעיני תלמיד ישיבה היה למופרך ממש, ומובן שאך טבעי היה הדבר כי הרוח שהתהלכה בין תלמידי הישיבות היתה - כיצד משיגים פטור מהשירות הצבאי.

« השתדלותם של רבותינו נשיאנו לטובת תלמידי התמימים

גם רבותינו נשיאנו התייחסו לגזרת גיוס תלמידי התמימים לעבודת הצבא כגזרה שלילית ביותר, ועל אף הסכנה הכרוכה בעניין לא נחו ולא שקטו מהשתדלותם להמציא 'פטורים' עבור אנ"ש בכלל ותלמידי התמימים בפרט. הדברים הגיעו לידי כך שנחקרו ואף נאסרו פעמים מספר בגין זה. כמו כן, העניקו הרבנים עצה וברכה לתמימים כיצד להימלט מעבודת הצבא. לעתים כרוך היה הדבר בעשיית מעשה חריג כזה או אחר, אך תמיד בסופו של דבר השגת הפטור באה בדרך ניסית.

להלן יובאו מספר סיפורים וקטעי אגרות קודש מרבותינו נשיאנו, מהם נוכל לעמוד קצת על דאגתם לתלמידי הישיבה אשר ימשיכו ללמוד בחשק ובהתמדה ללא טרדת עבודת הצבא, וכן נחוש את כאב התמימים שברור היה להם כי אין מקומו של בחור הלומד תורה אלא בישיבה, ואף מסרו את נפשם על כך (מסופר, כי אחת הדרכים היעילות להשגת הפטור הייתה ע"י שיתוק זמני של היד ע"י תחבולות שונות. כמו כן ידוע על חסידים מסויימים, שחתכו את גידי אצבעות ידם לצמיתות, כך שלא יוכלו לירות ברובה. במסירות נפש זו צעדו התמימים, כיוון שלהתגייס לעבודת הצבא היה הדבר למופרך ממש).

...

« סיפורים שמימיים »

לפנינו לקט סיפורים על תלמידי התמימים שמסרו את נפשם להפטור מעבודת הצבא, וברכות רבותינו נשיאנו שהובילו להשגת הפטור בניסים גלויים.

« במשמנינו אל יהי רזון

בשנת תרנ"ט היו הרבה תלמידים שהיו צריכים להתייצב לצבא מיד אחר חג הסוכות. אבי הורה אז בעת התוועדות, לשיר את הניגון "במשמנינו אל יהי רזון". במשך כל חג הסוכות שרו אז ניגון זה.

באותה הזדמנות אמר אבי לבחורים התמימים:

- אתם עשו "במשמנינו" ואני מבטיח לכם ש"אל יהי רזון". אמנם חבילה כבדה היא זו, אבל יודע הנני מה שאני מקבל על עצמי. אם ה"משמנים" שלכם יהיו בתורה ומצוות ע"פ דרכי החסידות – מבטיח אני לכם ש"אל יהי רזון".

היו אז תלמידים שדברים אלה פעלו בהם שינוי המהות.

(ספר השיחות תש"ה)

« עבדי ה' ולא עבדי הצבא

בשלהי שנת תרפ"ה, נקרא ר' אהרון יוסף וגם ידידו ר' שניאור זלמן סרברנסקי להתגייס לצבא. לקראת חודש תשרי תרפ"ו, המשגיח ר' חאצ'ע פייגין, נסע עם שני המועמדים לגיוס, ללנינגרד אל אדמו"ר הריי"צ. ר' חאצ'ע התכונן לבקש עבורם ברכה שיקבלו 'פטור' מהצבא.

בזמן שלפני 'הקפות' שנחשב ל'עת רצון', נכנס ר' חאצ'ע עם שני התמימים אל אדמו"ר הריי"צ ל'יחידות' והתחנן עבור שני התמימים. אדמו"ר הריי"צ השיב לו בזה הלשון: "הם צריכים להיות עבדי ה', במקום לשרת בצבא".

סמוכים ובטוחים, בברכת הרבי שבו התמימים יחד עם המשגיח לישיבה בחרקוב. בהגיע זמנם התייצבו בלשכת הגיוס, והצליחו עד מהרה, לקבל את ה'כרטיס-הלבן' – תעודת הפטור מהצבא.

(ישראל נח הגדול)

« וראיתם אותו

בשנת תרע"ד, כאשר פרצה מלחמת העולם הראשונה, שאל ר' גרשון חן מרוגוטשוב את עצת הרבי מהורש"ב אודות אחיו, השו"ב ר"י, בקשר להתייצבותו לצבא. תשובת הרבי הייתה – שיסע לבחמוט.

כשיצא מה"יחידות", נפגש בקבוצת אורחים חדשה שסיפרו, כי בבחמוט בוטלה ועדת הגיוס הקודמת, ובמקומה הוקמה ועדה חדשה אשר איננה מבחינה בין איש לאיש, והם מגייסים את כל הצעירים. שוב נכנס ר' גרשון אל הרבי ושטח את בקשתו מחדש עבור אחיו. תשובת הרבי הייתה גם הפעם: יסע לבחמוט!

כאשר הגיע ר"י לשם, ראה שכל הצעירים נלקחים לצבא, ללא הבחנה. גם הוא נקרא להתייצב לפני הוועדה ומרוב בלבול ודאגה לא הסיר את הטלית קטן מעליו.

כאשר ראה אותו הרופא הראשי, נטל את הציציות בידיו ושאל: מה אלה לך, לבוש דתי? כאשר השיב הר"י בחיוב – נענה הרופא אל חבריו בוועדה: איש זה אינו כשיר לשרת בצבא! בו במקום קיבל ר"י פטור משירות צבאי.

(מרשימתו של חסיד)

« עיניים להם ולא יראו

ר' דוד לבוק בצעירותו גר ברוסטוב. בימים ההם גייסו את כל הצעירים למלחמה, וכולם חיפשו

דרכים איך להתחמק מהשירות הצבאי המסוכן. בין כה וכה החלו שלטונות הצבא לחפש אחריו, ולא ידע לשית עצות בנפשו.

נכנס אביו, ר' משה ואלף אל הרבי מהורש"ב להזכיר את בנו לפניו. ענה לו הרבי לומר לבנו, כי יישאר בבית וילמד משניות – והשי"ת ישמרהו, כי שמור זו משנה. עשה דוד כעצת הרבי.

כאשר חזרו השלטונות לחפש אחריו, חיפשו כל העת סביב ביתו – אך לביתו לא נכנסו. יותר לא חזרו לחפשו וכך נפטר מלשרת בצבא.

(שמועות וסיפורים)

<< האקדה שיירה

ר' חיים ישראל עפשטיין שהי' גר ברוסטוב, כאשר היה עליו להתייצב לצבא – נכנס אל הרבי מהורש"ב לבקש עצתו וברכתו. אמר לו הרבי כי עליו להשתדל להתייצב במקום אחר ולא ברוסטוב.

נסע ר' חיים לחאצ'יוואן, אחד מפרברי רוסטוב, ניגש אל הפקיד הרושם והושיט לו את ניירותיו. הסתכל בהם הפקיד ואמר לו "לך אל מקום מגוריך, אני לא אקבל אותך כאן!" החל החסיד להפציר בו – אך ללא הועיל. בינתיים הגיעו אחרים, ור' חיים נאלץ לעזוב את המקום.

לאחר זמן קצר ניגש שוב אל הפקיד והושיט לו את ניירותיו – ובתוכם שטר של כסף. בראותו את הכסף, נבהל והתחיל להרעים עליו בקול: "מה? שוחד אתה נותן לי?" ענה לו ר' חיים ישראל: "חלילה! אין זה אלא טעות; בעת שהוצאתי מכיסי את הניירות "נשרך" עמם גם שטר של כסף, אבל חלילה לי מלתת שוחד לעובד ממשלתי!"

ר' חיים התחיל שוב להתחנן לפני הפקיד שירשום אותו כאן, אך הלה התמלא רוגז וזרק את כל ניירותיו מהשולחן. יצא ר' חיים בלב שבור והרהר מה עליו לעשות.

לפתע נשמע קול יריה, ומהומה קמה במקום. התברר כי פקיד אחר ניגש לאותו פקיד, ובעודם משוחחים הוציא הלה אקדה מכיסו והחל מתפאר באקדחו החדש שקנה זה עתה. פקיד אחר שישב שם לקח את האקדה בידו כדי להתבונן בו, ובתוך כך לחץ על ההדק. באותה שניה נפלט כדור מהאקדה אשר פגע במוחו של אותו פקיד והרגו במקום!

כעבור זמן קצר הושיבו פקיד אחר במקומו. ר' חיים ישראל ניגש אליו ומסר לו את ניירותיו. הלה קיבלו מיד, רשם אותו במקום – וכעבור זמן קצר קיבל תעודת שחרור!

(ליקוטי סיפורים)

<< מחול הפטור

בעת שנתקבלה הידיעה בליובאוויטש כי ר' אלחנן מרוזוב השתחרר מעבודת הצבא, יצא החסיד הנודע רבי הענדל בחצר בית המדרש בזמר "חאנייע איז ארויס". בהיותו אחד מהחשובים אצל הרבי, נכנס להיכל הקודש, סיפר לרבי על שחרורו של ר' אלחנן – והתחיל לרקוד בחדר.

הרבי עמד מכסאו והניח יד קודשו על שכמו של רבי הענדל, סבב איתו ג' פעמים ואמר לו: לכן אומר בפניכם חסידות!

(ליקוטי דיבורים)

<< מטרת שבירת הכלים ובירור הניצוצות

בסיפור זה, מלבד הנס הגדול שאירע בו, מוצאים אנו התייחסות נדירה לכל עסק הצבא, אשר לא נברא אלא כדי לתת פטור לתמים הנדרש להתגייס ע"פ חוקי המדינה, ואשר במקום לבטלו מלימודו יקבל מהם את הסכמתם להמשך לימודו בתורה.

בתחילת שנת תרס"ז היה על ר' שילם קוראטין להתייצב לגיוס ("פריזיוו") לצבא הרוסי. הסדר הי' שצעירים בני 21 נקראו בדרך כלל לשירות צבאי בתקופת הסתיו, מיד לאחר תקופת החגים. בהתוועדות שמח"ת, שנערכה אותה שנה באולם הגדול, נשא כ"ק אדמו"ר מהורש"ב שיחה בעניין "שבירת הכלים בעולם התוהו" והתייחס גם אל ר' שילם.

כאשר נדפסה שיחה זו בספר השיחות "תורת שלום", בשנת תש"ו, העיר על כך כ"ק אד"ש מה"מ:

"התחלת השיחה לא מצאתי לעת עתה. וכנראה אשר הנושא הוא השחרור מהפריזיוו, כי בתחילת החורף הי' זמן הקריאה לפריזיוו ובשמח"ת היו אלו אשר הגיע זמנם להקרא, נכנסים לכ"ק אדמו"ר נ"ע לקבל ברכתו, וז"ל ספור כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א [הריי"צ נ"ע] בשיחתו שמח"ת ה'תש"ד, שכנראה הוא התחלת השיחה הבאה כאן, ועכ"פ שייך לעניינה:"

וכאן הוא מעתיק את לשון השיחה באידית (להלן בתירגום) בשילוב הערות הסבר:

"כאשר שילם (ר"ש קוראטין או ר"ש דיסנער – אחד מהתמימים בזמן ההוא ואח"כ מראשי המשפיעים בישיבת תו"ת) היה צריך להתייצב לגיוס, אמר לו האבא: אתה בין כה תצא לחופשי, אלא שניצוץ של תוהו אשר צריך להתברר על ירך צריך לעבור דרך ה"וואלאסט" [=פיקוד צבאי] (הפלכים ברוסיה היו נחלקים לכמה "וואלסטן" ולמשרד ה"וואלאסט" היו נקראים לפריזיוו), שגם הניצוצות של תוהו יסכימו לכך. והוסיף [כ"ק אדמו"ר (הריי"צ) נ"ע לספר]: שבכל ה"וואלסטן" לא היה אך יהודי והוא – ר' שילם – היה היהודי היחיד ב"וואלסט", וכל

ה"וואלסטן" היו קיימים בכדי שהוא יעבור בהם".

בשיחה זו מתש"ד אמנם לא נתבאר באיזה שנה הי' הדבר, אך פורשו הדברים בשיחת פורים ה'תרפ"ח שם גם על הוראת כ"ק אדמו"ר מהורש"ב אליו (להלן בתירגום):

"בשנת תרס"ז התייצב לגיוס אחד התמימים שעל פי טבע לא יכל להשתחרר מבלי לעשות "כלי", והורה לו האבא לא לעשות כלום ושהוא ישתחרר".

- ברישום השיחה מופיע כאן שכ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) נ"ע "רמז להמקורבים אצלו שהאברך הי' ר' שילם ז"ל".

"וכך הוה. ואמר האבא שכל העניין של ניצוצות דתוהו שנפלו בשבירה ונעשה מהם "וואלסט", יהי' הכל בכדי שתמים יתייצב שם וישתחרר – שיאמרו לו שאינו מתאים לשירות – ויחזור ללמוד ולהתפלל".

- הרי לנו כי שחרורו של ר' שילם היה באופן ניסי, אחרי שהרבי הורה לו שלא לעשות שום פעולה לשם כך!

(ר' שילם)

<< כבודם במקומם מונח...>>

בעיירתנו (יקטרינוסלב) דר יהודי מפליטי פולין, יהודי זה קיבל צו-גיוס לצבא, וכעבור ימים אחדים מאז שהתייצב לצבא ראיתיו שוב בבית המדרש, וכששאלתי אותו כיצד השתחרר מהצבא, סיפר לי, שכיוון שאינו יודע רוסית, ציוו עליו לומר כל מה שיגידו לו. אני יהודי שלא יודע חכמות – המשיך לספר – עשיתי איפוא כפי שציוו עלי: כאשר המפקד אמר "נא פראווא" (לך ימינה), חזרתי ואמרתי "נא פראווא"; כשאמר "נא לעווא" (לך שמאלה), חזרתי ואמרתי "נא לעווא". בראותו זאת, אמר לי: "טי דוראק" (הנך שוטה), חזרתי אף אני ואמרתי "טי דוראק"... כששמע זאת המפקד התמלא כעס, נתן לי מכה עם רובהו וצעק: "פאשאָל דוראק" (הסתלק מכאן שוטה), חזרתי ואמרתי "פאשאָל דוראק" וברחתי...

על נשמתו של יהודי – אין בעלות לאף אחד בעולם, לא "וועדת-הגיוס" ("דרעפט באָרד"), לא האלוף ("דזשענעראל") הירש, ואפילו לא הנשיא טרומאן! – כבודם במקומם מונח, אבל אין להם שום בעלות על נשמתו של יהודי להביאו למקום שיש בו קושי בקיום התומ"צ.

(התוועדויות תשי"א ח"ב עמ' 154)

<< מזל טוב - חילן לאורייתא>>

מספר ר' ישראל יהודא לויין בזכרונותיו: כתבתי מכתב לרבי (הריי"צ נ"ע) מה לי לעשות אודות הגיוס. פעם אחת פגש אותי הרה"ח ר' יעקב מאסקאליק ושאלני: כתבת מכתבים להרבי, ואמרתי כן. ולקח נייר ושם הי' כתוב רשימה של הרבה תשובות לאנ"ש והקריא לי תשובת הרבי

"ילביש משקפיים, והשי"ת יעזרהו בגשמיות ורוחניות". אני לבשתי משקפיים. זמן ההתייצבות היתה בי"א תשרי תרצ"ו נכנסתי לרופא עיניים מלובש בהמשקפיים. שאל אותי על האותיות של השורות הראשונות, ושלח אותי ופטרוני אפילו מהשנה הראשונה. כתבתי לרבי אודות שחרורי מהצבא, והמענה שנתקבל הי': "מזל טוב חילך לאורייתא, וברוך תהיה בעבודת מלאכתך בשקידה גדולה בסדר מסודר בנגלה ובדא"ח. . והשי"ת יעזרכם בגו"ר".

(נדפס באג"ק כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ נ"ע ח"ג עמ' תמג)

...

<< אגרות מלך >>

לפנינו אגרות כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ נ"ע ובהם ברכתו הקדושה לתלמידי התמימים שיזכו לקבל פטור מעבודת הצבא, וכן הבעת שמחתו הגדולה על אלו שהדבר עלה בידם.

<< יכירו את האמת

ב' תמוז תש"ו

אל התלמיד החשוב מוה' יוסף שי' שלום וברכה!

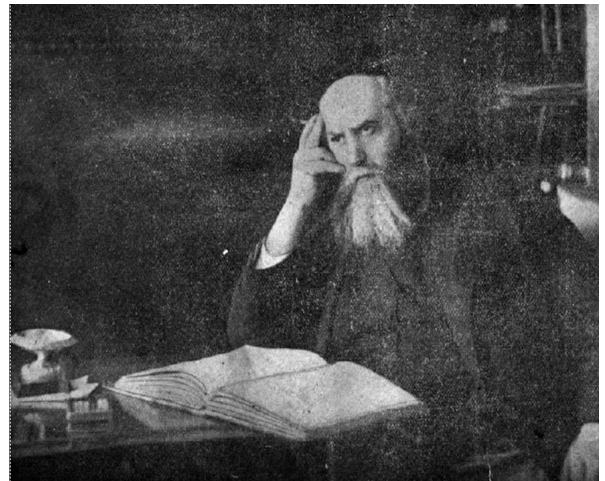
במענה על כתבו השי"ת יעזור ויכירו את האמת באשר הוא התלמיד תת"ל פטור מעבודת הצבא ויצליחו בגשמיות ורוחניות.

(אג"ק כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ ח"ב עמ' רנו)

<< החוק פוטר אתכם מכל עבודה

כ"ה ניסן תש"ד

אל התלמידים החשובים מר ... ומר ... יחיו שלום וברכה!

במענה על כתבכם, יעזור לכם השי"ת, כי יכירו את האמת אשר החוק פוטר אתכם מכל עבודה, ואתם תשקדו ותצליחו בלימוד וביר"ש ותהיו חסידים ויראי אלוקים ולמדנים בגליא שבתורה, ובעלי עבודה בדרכי החסידות והחסידים ותסתדרו באהלה של תורה תמימה והוריתם יחיו יגדלכם ואת אחותיכם תחי' לתורה חופה ומעש"ט מתוך הרחבה בגשמיות וברוחניות.

(שם עמ' רמב)

« להשלים את הכוונה האמיתית

כ"ט שבט תש"ו

אל התלמיד הנעלה מר ... שי' שלום וברכה!

במענה על מכתבו המודיע כי ת"ל קיבל תעודת שחרור מעבודת הצבא להיותו תלמיד ישיבת תת"ל הלומד על הוראה, יסדר עצמו בלימוד הוראת איסור והיתר ללמוד בהתמדה שבזמן המוגבל יקבל אי"ה היתר הוראה בידיעת ההלכות באיסור והיתר . .

יעזור לך השי"ת שתשלים את הכוונה האמיתית בהרבצת תורה ויראת שמים העמוסה על שכם תלמידי התמימים יחיו.

(אג"ק כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ נ"ע ח"ט עמ' עט)

לזכות

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

מהרה יגלה ויגאלנו אכי"ר

•

ולזכות

תלמידי התמימים - "דעם רבינ'ס קינדער" - חיילי בית דוד

שיזכו להשלים את הכוונה האמיתית

בלימוד תורתנו הקדושה נגלה וחסידות בשקידה והתמדה

לנח"ר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

•

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד